

Presenting a Predictive Model of Couple Intimacy on Married Women Referred to Health Homes in Tehran

Zahra Jani

PhD Student in Counseling, Central Tehran Branch ,Islamic Azad University , Tehran, Iran (neginjani2015@gmail.com)

***Ali Delavar**

Distinguished Professor, Department of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran (Corresponding Author)

Abolfazl Karami

Associate Professor, Department of Counseling, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran

Behzad Shoghi

Assistant Professor, Department of Educational Management, University of Science and Research, Tehran, Iran

Abstract

The present study was descriptive and of the type of correlation schemes and structural equation modeling method; The statistical population was married women who referred to health centers in Tehran in 2009. The sample size was 400 people and the sampling method was multi-stage cluster random research. Research tools include the Vonden Brook and Hans Bertman Couples Intimacy Questionnaire; Self-differentiation questionnaire, Hudson Sexual Satisfaction Questionnaire, Communication Beliefs Questionnaire, Adams & Jones Marital Commitment Questionnaire and Marital Relationship Quality Questionnaire. Structural equation modeling findings indicated that the effect of differentiation on couple intimacy is equal to 0.006 ($P < 0.05$); The effect of communication beliefs on couple intimacy is -0.145, which is significant at the level of $p < 0.01$; Also, the direct effect of communication beliefs was not

* Corresponding Author: Distinguished Professor, Department of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran. (Corresponding Author) (delavarali@yahoo.com)

statistically significant ($p < 0.05$) and the direct effect of communication beliefs on marital quality with a value of 0.136 was statistically significant ($p < 0.01$). Sexual satisfaction has a direct effect of 0.315 on the intimacy of couples, which was statistically significant $p < 0.01$; Also, sexual satisfaction had a direct effect of 0.69 on marital commitment, which is significant at the level of $p < 0.01$, and also had a significant effect on marital quality, which was significant at the level of $p < 0.01$; It was also found that marital commitment has a direct effect of 0.351 on couple intimacy, which was significant at the level of $p < 0.01$; Quality of life had a direct effect of 0.136 on couple intimacy, which is significant at the level of $p < 0.01$; The research findings can be used in counseling programs to improve couple intimacy.

Keyword: Intimacy of couples, differentiate yourself, sexual satisfaction, marital commitment, Quality of married life

ارائه مدل پیش بینی صمیمیت زوجین بر روی زنان متأهل مراجعه کننده به خانه های سلامت شهر تهران

دانشجوی دکتری رشته مشاوره، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (neginjani2015@gmail.com)

زهرا جانی

* استاد ممتاز، گروه سنجش و اندازه گیری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول) (dr.delavarali@gmail.com)

علی دلاور *

دانشیار، گروه مشاوره، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

ابوالفضل کرمی

استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

بهزاد شوقی

چکیده

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع طرح های همبستگی و روش مدل یابی معادلات ساختاری بود؛ جامعه آماری زنان متأهل مراجعه کننده به خانه های سلامت شهر تهران سال ۱۳۹۸ بودند. حجم نمونه مورد نظر ۴۰۰ نفر و روش نمونه گیری پژوهش تصادفی خوشه ای چندمرحله ای بود. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه صمیمیت زوجین ووندن بروک و هانس برتمن؛ پرسشنامه تمایز یافتگی خود، پرسشنامه رضایت جنسی هادسون، پرسشنامه باورهای ارتباطی، پرسشنامه تعهد زناشویی آدامز و جونز و پرسشنامه کیفیت روابط زناشویی بود. یافته های مدل سازی معادلات ساختاری حاکی از آن بود که اثر تمایز یافتگی بر صمیمیت زوجین برابر با ۰/۰۰۶ است ($P > ۰/۰۵$)؛ تأثیر باورهای ارتباطی بر صمیمیت زوجین برابر با ۰/۱۴۵- است که در سطح $p < ۰/۰۱$ معنی دار است؛ همچنین اثر مستقیم باورهای ارتباطی از نظر آماری معنی دار نبود $p > ۰/۰۵$ و اثر مستقیم باورهای ارتباطی بر کیفیت زناشویی با مقدار ۰/۱۳۶ از نظر آماری معنی دار بود $p < ۰/۰۱$. رضایت جنسی دارای اثر مستقیم ۰/۳۱۵ بر صمیمیت زوجین است که از نظر آماری معنی دار بود $p < ۰/۰۱$ ؛ همچنین رضایت جنسی دارای اثر مستقیم ۰/۶۹ بر تعهد زناشویی بود که در سطح $p < ۰/۰۱$ معنی دار است و بر کیفیت زناشویی نیز دارای اثر معنی دار ۰/۴۵۱ است که در سطح $p < ۰/۰۱$ معنی دار بود؛ همچنین مشخص شد که تعهد زناشویی دارای اثر مستقیم ۰/۳۵۱ بر صمیمیت زوجین است که در سطح $p < ۰/۰۱$ معنی دار

مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری رشته مشاوره دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی است.

* نویسنده مسئول: استاد ممتاز، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران. (delavarali@yahoo.com)

بود؛ کیفیت زندگی دارای اثر مستقیم $0/136$ بر صمیمیت زوجین بود که در سطح $P < 0/01$ معنی دار است؛ از یافته‌های پژوهش می‌توان در برنامه‌های مشاوره‌ای برای بهبود صمیمیت زوجین بهره جست.

کلید واژه‌ها: صمیمیت زوجین، تمایزیافتگی، باورهای ارتباطی، رضایت جنسی، تعهد زناشویی، کیفیت زندگی زناشویی.

مقدمه

انسان در زندگی خود مقاطع و مراحل حساسی را پشت سر می‌گذارد؛ یکی از مراحل حساس و سرنوشت‌ساز مسئله ازدواج و تشکیل زندگی مشترک است؛ اما مهم‌تر از بحث تشکیل زندگی مشترک، تلاش هر یک از زوجین برای حفظ این زندگی مشترک و حداقل‌امکان رسیدن به درجات عالی و رضایت‌بخش زناشویی است تا در سایه‌ی این رضایت بتوانند به اهداف مورد نظرشان از ازدواج دست یابند. ازدواج در جامعه امروزی یک پدیده پیچیده است. انسان‌ها به دلایل مختلفی ازدواج می‌کنند. عشق، امنیت اقتصادی، محافظت، امنیت عاطفی، احساس آرامش، فرار از تنهایی و تمایلات جنسی تعدادی از عواملی هستند که باعث گرایش به ازدواج می‌شوند (سوسین، ۲۰۱۵). در واقع، ازدواج موفق و شروع رابطه زناشویی بسیاری از نیازهای روانی و جسمانی را در یک محیط امن برآورده می‌سازد و تأثیر بسزایی بر سلامت و بهداشت روانی افراد دارد (راستگو، گلزاری و براتی سده، ۱۳۸۳) و بالعکس، طلاق و جدایی اثرات منفی زیادی چه از لحاظ روانی و چه از لحاظ جسمانی بر زوجین بر جای می‌گذارد. این اثرات منفی شامل افزایش خطر بیماری‌های روانی، افزایش بیماری‌های جسمانی، خودکشی، تصادفات منجر به مرگ، خشونت و آدم‌کشی است. همچنین طلاق اثرات منفی زیادی بر فرزندان بر جای می‌گذارد که می‌توان به افسردگی، گوشه‌گیری، ضعف کفایت اجتماعی، مشکلات بهداشتی و تحصیلی اشاره کرد (فریدمن - تیوشا و اتار شوارتز، ۲۰۱۸).

رابطه‌ی زناشویی در زندگی مانند هر رابطه‌ی دیگری دارای جنبه‌های مثبت و منفی است، یکی از مهم‌ترین عامل‌های تعیین‌کننده در ازدواج، کیفیت و میزان صمیمیت بین زن و شوهر است (گاتمن^۲ و همکاران، ۲۰۰۲؛ نقل از برهانی زاد و عبدی، ۱۳۹۶)، که از عوامل مهم ایجاد ازدواج‌های پایدار به شمار می‌آید (گرافورد و آنگر،^۳ ۲۰۰۴). طبق نظر متخصصان حوزه خانواده و ازدواج، معمولاً بیشتر زوجین خواهان ثباتی در ازدواج خود می‌باشند که به معنی فقدان مشکلات زناشویی نیست بلکه حضور شور و

^۱Sosin

^۲Gottman

^۳Crawford & Unger

اشتیاق، صمیمیت و تعهد است که ازدواج را سالم و بی‌عیب حفظ می‌کند (کاریتر^۱ و همکاران، ۲۰۰۰).

به‌طور کلی، صمیمیت به‌عنوان بخشی ضروری از یک رابطه در نظر گرفته می‌شود و عدم ارضاء آن در روابط زناشویی می‌تواند پیامدهای مختلفی همچون؛ افزایش تعارضات، کاهش رضایت زناشویی و بروز مشکلات عاطفی و روانی به همراه داشته باشد (السن، شرله و کارلسون^۲، ۲۰۱۳)؛ بنابراین، با شناسایی عوامل مؤثر بر صمیمیت زناشویی می‌توان به افزایش ثبات و کیفیت زندگی زوجین کمک کرد. در همین راستا، مرور پیشینه نظری و تجربی موجود نشان می‌دهد که در تبیین عوامل مؤثر بر صمیمیت و رضایت بین زوجین، عده‌ای عوامل بین نسلی همچون تمایز یافتگی (یوسفی و همکاران، ۲۰۰۹) و برخی عوامل ارتباطی را در تبیین کاهش یا افزایش صمیمیت زناشویی تعیین‌کننده می‌دانند (قاسمی، اعتمادی و احمدی، ۱۳۹۴) و گروهی دیگر بر کیفیت زندگی زناشویی (فرشیدمنش، قادری و خدادادی، ۱۳۹۳) و برخی هم بر عوامل میان فردی همچون رفتار جنسی دو طرف تأکید دارند (زارع نژاد و گودرزی، ۲۰۱۱)، با این وجود مشخص شده که هر یک از این عوامل سهمی در تبیین کاهش یا افزایش صمیمیت بین زوجین داشته و هیچ‌یک به‌تنهایی نمی‌تواند تمام جنبه‌های مختلف تأثیرگذار بر صمیمیت زناشویی را تبیین کند. به‌عبارت‌دیگر، صمیمیت زناشویی با وجود اهمیتی که در پایداری زندگی زناشویی و کاهش طلاق دارد، از عوامل متعددی تأثیر می‌پذیرد که همه این عوامل، عوامل درهم بافته‌ای هستند که بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند؛ بنابراین در کلیه علل و عوامل زمینه‌ای موجب می‌شود تا برنامه‌های آموزشی و مداخله‌ای مورد نیاز در حوزه مشاوره ازدواج و خانواده و پیشگیری از طلاق به‌طور هدفمند طرح‌ریزی شود، بنابراین، با توجه به تأثیرگذاری و تأثیرپذیری زم چندوجهی صمیمیت زناشویی، بررسی تأثیرات آن به‌سادگی امکان‌پذیر نیست و نیازمند در نظر گرفتن چندبعدی عوامل زمینه‌ساز و پسا‌بندی آن است. لذا ما در این پژوهش درصدد بررسی رابطه چندگانه متغیرهای اثرگذار بر صمیمیت زناشویی هستیم تا به بررسی رابطه آشکار و پنهان تمایز یافتگی خود، باورهای ارتباطی، رضایت جنسی، تعهد زناشویی و کیفیت زندگی زناشویی بر صمیمیت بین زوجین پردازیم.

^۱ Carrere

^۲ Carlsson & Olsen & Schredl

به نظر می‌رسد که صمیمیت، تعهد را در روابط بهبود بخشیده و سازگاری ارتباطی را افزایش می‌دهد (هولند، ۲۰۱۶). ایجاد تعادل بین جدایی و با هم بودن کلید صمیمیت خانوادگی سالم است. اگرچه قطع شدگی، (جدایی بیش از حد) یا متصل بودن بسیار زیاد (با هم بودن بیش از حد در کوتاه مدت می‌تواند رضایت بخش باشد، اما ارتباطاتی که بر این اساس شکل می‌گیرد ممکن است ناسالم باشد. این امر طبیعی است که خانواده‌ها بین با هم بودن و جدایی، بسته به آنچه در خانواده اتفاق می‌افتد در نوسان باشند، اما خانواده‌هایی که در سطح افراطی صمیمیت (یا فقدان آن) گیر می‌کنند دچار مشکلات بیشتری می‌شوند (اولسون و اولسون، ۱۹۹۹؛ ترجمه بحیرایی و فتحی، ۱۳۹۵). با توجه به نظریه‌ی رشد روانی-اجتماعی اریکسون^۲ (۱۹۸۰) دستیابی به صمیمیت یکی از وظایف عمده اوایل بزرگسالی است. صمیمیت مستلزم احساس نزدیکی، ارتباط و محدودیت در روابط عاشقانه است و هم به سلامت روانی و هم سلامت جسمانی مربوط است (استرنبرگ^۳، ۱۹۹۴). اختلال در توانایی ایجاد روابط صمیمی در تضاد با بهزیستی و رفاه است. صمیمیت نیز مانند سایر ارکان دست‌اندرکار ایجاد رضایت زناشویی امری سهل‌الوصول تلقی می‌شود و حفظ آن در تمام طول عمر مهارتی شایسته‌ی اهتمام است (حسینی سه‌ده و فتحی، ۱۳۸۹). می‌توان گفت در جریان ازدواج رفتارهایی ویژه بین زوجین پدید می‌آید که آن‌ها را نسبت به یکدیگر بیگانه می‌سازد. مشاخره‌های انتقادهای بیش از حد، طرد عاطفی از جمله این موردهاست که این رفتارها موجب از بین رفتن صمیمیت زوجین می‌شود (ریگز^۴، ۲۰۱۴). یکی از عوامل مرتبط با صمیمیت زوجین، تعهد زناشویی است. هر ازدواج موفق حاوی سه رکن تعهد، جاذبه و ورو و نسونی متعدد تفاهم است که در این بین تعهد زناشویی قوی‌ترین و پایدارترین عامل پیش‌بینی‌کننده کیفیت و ثبات زناشویی است (جان^۵ و همکاران، ۲۰۱۷). عدم تعهد زناشویی عوارض و پیامدهای متعددی را به دنبال دارد که هم بر فرد، هم بر خانواده و هم بر جامعه به‌ویژه همسری که بی‌وفایی دیده است تأثیر می‌گذارد و آن‌ها را دچار تغییرات فیزیولوژیک در سیستم اعصاب و فعالیت شناختی خود

^۱ Holland

^۲ Erikson

^۳ Sternberg

^۴ Riggs

^۵ John

می‌کند (گیورتز، سگرین و ووسزیدلو، ۲۰۱۶). دین و اسپانیر^۲ (۱۹۷۴) تعهد زناشویی را تمایل زوجین به حفظ و ادامه دادن یک رابطه مشترک طولانی مدت تعریف می‌کنند. استنلی و همکاران (۲۰۰۶) نیز در تعریف تعهد اظهار داشتند که تعهد به‌عنوان میزان ارزشی که زوجین برای رابطه زناشویی خود قائل هستند و میزان تلاش و انگیزه آن‌ها برای حفظ و تداوم این رابطه تعریف می‌شود. آلن^۳ و همکاران (۲۰۱۱) نیز تعهد زناشویی را شامل دو مؤلفه از خودگذشتگی نسبت به همسر و ناتوانی در ترک رابطه‌ی زناشویی می‌دانند. تعهد ابعاد چندگانه‌ای دارد و دربرگیرنده‌ی دلایل شخصی، اخلاقی و اعتقادی به خصوصی است که شخص را به ادامه‌ی رابطه زناشویی پایبند می‌کند (تنگ و کوران، ۲۰۱۳). در همین راستا یافته‌های تحقیق ویگل^۴ براون و اریوردن^۵ها (۲۰۱۱) حاکی از آن است که تعهد در رابطه زناشویی به‌صورت طبیعی به وجود می‌آید به‌طوری که بروز رفتارهای متعهدانه از جانب یکی از طرفین رابطه (نظیر اظهار محبت‌آمیز و تلاش برای زندگی و دریافت‌های ژرف دیگر، به‌صورت وابسته تعهد را به وجود می‌آورد. کیفیت زندگی زناشویی یکی دیگر از مفاهیم تأثیرگذار بر صمیمیت زوجین است (عزیزپور و صفرزاده، ۱۳۹۴). بسیاری از پژوهشگران خانواده کیفیت زندگی زناشویی را با رضایت از آن همسان دانسته و اصطلاح‌های رضایت زناشویی و کیفیت زناشویی را به‌صورت مترادف استفاده می‌کنند، در صورتی که بین این دو اصطلاح تفاوت وجود دارد (نلسون، ۲۰۰۵).

محققان معتقدند کیفیت زناشویی فرایندی است که به‌وسیله درجه تعارض زناشویی، رضایت، نزدیکی و توافق در تصمیم‌گیری تعیین می‌شود (کوردک، ۱۹۹۸). باید توجه داشت که کیفیت زندگی زناشویی تصویر ثابتی از طبقات مجزا نیست (ازدواج باکیفیت بالا و ازدواج باکیفیت پایین) بلکه به‌صورت درجه‌بندی عناصر روی پیوستار از بالا تا پایین اندازه‌گیری می‌شود (آماتو، ۱۹۹۹). عوامل متعددی بر تعهد زناشویی و کیفیت زندگی زناشویی مؤثرند که این عوامل عبارت‌اند از: عوامل فردی (شامل جنسیت، ویژگی‌های شخصیتی، سلامتی، اشتغال، روابط حین و قبل ازدواج و غیره)، عوامل ارتباطی (مدت

^۱ Givertz, Segrin & Wozidlo

^۲ Dean & Spanier

^۳ Allen

^۴ Tang & Curran

^۵ Wigle & Brown & Oriordan

^۶ Kurdek

^۷ Amato

ازدواج، تعاملات و غیره) و عوامل خارجی (شامل ویژگی‌های والدین، طلاق والدین و رویدادهای استرس‌آور (متسون^۱ و همکاران، ۲۰۱۸). یکی از مفاهیم مرتبط با صمیمیت زوجین، تمایزیافتگی ایشان است. تمایزیافتگی، به توانایی افراد برای تمایز خود از خانواده اصلی‌شان در سطح عاطفی و عقلی اطلاق می‌شود (اسلام زاده، رشیدی و فکریان، ۱۳۹۵) که خود شامل توانایی درونی فردی برای تمایز میان شیوه‌های فکر کردن و احساس کردن و توانایی میان فردی برای حفظ استقلال در عین صمیمیت قوی با افراد مهم زندگی است (اسکورن و دندی،^۲ ۲۰۰۴). در واقع هم آمیختگی با دیگران اشاره به از دست دادن استقلال خود و انحلال و هم آمیختگی در طی روابط صمیمانه با دیگران و به‌ویژه افراد مهم زندگی است. افرادی که تمایزیافتگی کمی نسبت به اعضای خود دارند، قادر نیستند احساس خود را از دیگران متمایز کنند و به راحتی با احساساتی که خانواده و اطرافیان به آن‌ها وارد می‌کنند، آشفته می‌شوند، و افرادی که از سطح مناسب تمایزیافتگی بهره‌مند هستند، خودرهنرند، و به احساسات و افکار خود واقف‌اند. این در حالی است که افراد تمایز نیافته از لحاظ عاطفی به دیگران وابسته‌اند و به‌سختی برای خود فکر، احساس و عمل می‌کنند (پیر ساقی و همکاران، ۱۳۹۱)؛ بنابراین اگر افراد بیاموزند که کارکرد عقلانی و احساسی خود را از دیگران تفکیک دهند، در جهت تمایزیافتگی حرکت کرده‌اند (سلم،^۳ ۲۰۰۲). افراد با تمایزیافتگی بالا به هیجانات خود واقف‌اند و قادر به سنجش متفکرانه موقعیت‌ها هستند و توانایی رشد خود مستقل را دارند و این در حالی است که افراد کمتر تمایزیافته، یا به همجوشی با دیگران تمایل دارند و یا به بریدگی عاطفی تن می‌دهند (اسکورن و دندی، ۲۰۰۴) روابط اولیه در محیط خانواده به شکل‌گیری سطوح بالا یا پایین تمایزیافتگی در افراد منجر می‌گردد و این تجارب اولیه در روابط بعدی افراد اثرگذار است. خانواده علاوه بر تمایزیافتگی، بر خودشکوفایی هم اثرگذار است. طبق پژوهشی که توسط کیم،^۴ اسمیت و وسلر (۲۰۱۵) انجام شد معلوم شد، تمایزیافتگی کافی افراد در سیستم خانواده ارتباط مثبت و معناداری با عملکرد سالم و موفق آن‌ها در خانواده دارد و به دلیل آگاهی از توانایی‌های خود از خودکارآمدی و اعتمادبه‌نفس بیشتری برخوردارند. در مقابل افراد تمایز نیافته که هویت تعریف‌شده‌ای

^۱Mattson

^۲Skowron & Dendy

^۳Selm

^۴Kim

برای خود ندارند، در تنش‌ها و مسائل بین فردی همراه با موج عاطفی حرکت می‌کنند و در نتیجه اضطراب مزمن بالایی را تجربه می‌کنند و مستعد بروز انواع بیماری‌های جسمانی و روان‌شناختی مثل بی‌ثباتی هیجانی، جسمانی کردن، اضطراب و الکلیسم هستند (چرچ^۱ و همکاران، ۲۰۱۸).

از دیگر عوامل مهم در صمیمیت زوجین، باورهای ارتباطی بین زن و شوهر است. بر اساس تعریف آیدلسون^۲ و اپستین (۱۹۸۹) منظور از باورهای ارتباطی، عقیده یا ذهنیتی است که زن و شوهر نسبت به ارتباط زناشویی خود دارند و آن را به‌عنوان واقعیت پذیرفته‌اند. یکی از طولانی‌ترین و عمیق‌ترین نوع ارتباطات که همه ارتباط‌ها را در برمی‌گیرد، ارتباط زناشویی است که عبارت است از: فرایندی که طی آن زن و شوهر چه به‌صورت کلامی در قالب گفتار و چه به‌صورت غیر کلامی در قالب گوش دادن، مکث، حالت چهره و ژست‌های گوناگون با یکدیگر به تبادل احساسات و افکار می‌پردازند. بعضی از زوج‌ها می‌گویند به‌سختی با یکدیگر صحبت می‌کنند، برخی شکایت دارند که منظور از حرف‌های یکدیگر را نمی‌فهمند و گروه زیادی از زوج‌ها از بحث‌های دردناکی که پر از سرزنش، برخورد، نق زدن و مقاومت است شاکی هستند و برخی ترکیبی از این مشکلات را دارند. گروهی نیز اعتراف می‌کنند که بندرت با هم حرف می‌زنند و مکالمه‌های آن‌ها سطحی است و روز به‌روز بیشتر از هم فاصله می‌گیرند (هیتون و بلک^۳، ۲۰۰۵). تعامل ضعیف، درک زوجین از یکدیگر را کاهش می‌دهد و باعث می‌شود که همسران نتوانند از یکدیگر حمایت کرده و برای ارضای نیاز یکدیگر تلاش کنند. باورهای ارتباطی نامطلوب، موجب می‌شود که مسائل مهم رابطه، حل‌نشده باقی ماند (هالفورد^۴، ۲۰۰۱). ویلافی و بلت^۵ (۲۰۱۶) در پژوهشی به این نتیجه دست یافتند که باور ارتباطی کارآمد با پریشانی کم‌تر و رضایت بیشتر از رابطه همراه است. نیکولز^۶ و همکاران (۲۰۱۵) در مقاله خود بیان می‌کند رفتارهای بین فردی مانند ارتباط و فرایندهای درونی بر روابط و وضعیت‌های زناشویی تأثیرگذار بوده است. فرایندهای درونی و باورهای ارتباطی پیش‌بینی‌کننده صمیمیت و روابط رضایت‌بخش در روابط ناهمجنس خواه می‌باشند.

^۱ Church

^۲ Eidelson

^۳ Heaton & Blake

^۴ Halford

^۵ Willoughby & Belt

^۶ Nichols

یکی از بزرگ‌ترین عواملی که بیش از هر چیز زندگی فردی و اجتماعی انسان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، تمایلات جنسی است و ارضاء این تمایلات به نحو مطلوب در تکوین شخصیت انسان نقشی قاطع دارد. رابطه جنسی یک الزام زیستی برای هر موجود زنده و بالغ است چنانچه به گفته سازمان جهانی بهداشت، رابطه جنسی بین زوجها مترادف با مقاربت جنسی نیست و هدف آن صرفاً تجربه یا عدم تجربه ارگاسم (اوج لذت جنسی) نیست بلکه رابطه جنسی و اهمیت آن در زندگی زناشویی بالاتر از یک رابطه جسمی و فیزیکی است و نوعی انرژی است که افراد را بر می‌انگیزاند تا عشق، عاطفه و رضایت را در بین خود به وجود آورند (پاکدل، ۱۳۹۵). رضایت جنسی به‌عنوان تجارب فردی تعداد ارگاسم در طول یک دوره معین زمانی و با تعداد دفعاتی که فرد درگیر فعالیت جنسی است، تعریف شده است (مارک و جزکوسکی، ۲۰۱۳). میزان خرسندی از روابط جنسی و توانایی فرد در ایجاد لذت دو طرفه را رضایت جنسی می‌نامند (توکل و همکاران، ۱۳۹۰). نارضایتی از رابطه جنسی ممکن است به مشکلات عمیق در روابط زوجها و ایجاد تنفر از همسر، دلخوری، حسادت، رقابت، حس انتقام‌گیری، احساس تحقیر، نداشتن اعتماد به نفس و نظایر آنها منجر شود. این مسائل با تنش‌ها و اختلافات تقویت شده یا در قالب آنها تجلی و بروز می‌یابد و شکاف بین همسران را عمیق‌تر می‌سازد. تعارضات و مشکلات جنسی، همواره جزء چند علت اول طلاق و تعارضات زناشویی هستند. در کشور ما نیز هر ساله آمارهای متعددی درباره علل مشکلات زناشویی و طلاق مطرح می‌شود که در این بین نقش مشکلات و عوامل جنسی بسیار بارز است (صنعتی، ۱۳۹۴). پژوهش‌های متعددی تأیید می‌کنند که رابطه بسیار قوی بین رضایت جنسی و کیفیت زندگی زناشویی وجود دارد (کلاپیلوا و همکاران، ۲۰۱۵؛ کیم و جئون، ۲۰۱۳).

در خصوص نظریه‌های مرتبط با صمیمیت زوجین می‌توان به نظریه‌ی مثلث عشق استرنبرگ اشاره کرد؛ استرنبرگ (۱۹۸۷) در نظریه‌ی مثلثی عشق خود، عشق را به سه بخش تقسیم می‌کند: الف) اشتیاق، ب) صمیمیت، ج) تعهد. صمیمیت شامل خود ابرازی (بی‌پرده‌گویی از خود) و احساسات مرتبط و هیجانانگیز مربوط به همدیگر است، اما شور و شهوت شامل علاقه عاشقانه به یکدیگر است. انرژی منتهی به عشق رومانسیک، جاذبه بدنی و احساسات جنسی می‌تواند به‌عنوان شور و شهوت توصیف شود. میل جنسی ممکن است

^۱Klapilová

^۲Jeon

برای بعضی از زوجین سریعاً به وجود آید، اما می‌تواند در یک رابطه طولانی مدت کاهش یابد. صمیمیت در طول رابطه گسترش می‌یابد و اغلب شامل وفاداری به رابطه است. بعد تصمیم - تعهد اشاره به تصمیم برای بودن با یک شریک و پرهیز رابطه با هر فرد دیگر و حفظ رابطه قوی در مقابل سایر روابط است (تیلگمن - اوسبورن و کول، ۲۰۰۸). صمیمیت به رفتارهایی اطلاق می‌شود که نزدیکی عاطفی را افزایش می‌دهد، نزدیک بودن عاطفی شامل حمایت و درک متقابل، ارتباط برقرار کردن و سهم کردن خود، فعالیت‌ها و دارایی‌هایمان با دیگری است. اشتیاق به انگیزه‌هایی اشاره دارد که به عشق رهنمون می‌شوند (انگیزه‌هایی مانند جذابیت و تمایلات جنسی)؛ اما از طرف دیگر به نیازهایی از قبیل عزت نفس، نزدیک بودن و خودشکوفایی هم اشاره دارد. اشتیاق در عین حال بسیاری از هیجان‌ها را نیز در برمی‌گیرد از جمله هیجاناتی از قبیل شرم، آسیب‌پذیری، تحسین و اشتیاق (پیلیج، لوتین و آریندل، ۲۰۰۵). تعهد به دو گونه تصمیم باز می‌گردد. ابتدا تصمیم کوتاه مدتی مبنی بر این که آیا آنچه هست را عشق بنامیم یا نه و دوم تصمیم بر این که آیا برای حفظ آن عشق به سوی آینده‌ای قابل پیش‌بینی تلاش کنیم یا نه. تعهد بیشتر کار کرد شناختی دارد تا کارکرد هیجانی و شامل قصد هوشیارانه و اراده می‌شود (لیندسی، الیوت و هاووی، ۲۰۰۷). در روان‌شناسی سه مؤلفه‌ی رفتار، شناخت و هیجان در دهه‌های اخیر، اساس و بنیان پدیده‌های روانی شناخته شده است و عشق نیز به عنوان یک پدیده‌ی روانی از این موضوع مستثنی نیست؛ بنابراین می‌توانیم بگوییم که اشتیاق مؤلفه‌ی هیجانی عشق، صمیمیت مؤلفه‌ی رفتاری و تعهد قسمت شناختی آن است. مطابق با این تئوری مؤلفه‌های مذکور در گونه‌های مختلف عشق با هم ترکیب می‌شوند و به هم می‌آمیزند. ویژگی عشق رمانتیک، صمیمیت همراه با شور و شهوت است. ویژگی عشق ابلهانه یا ملاحظت‌آمیز، تعهد است که تنها شور و شهوت به آن دامن می‌زند و عشق کامل یا تمام‌عیار آمیزه‌ای از همه این مؤلفه‌های سه‌گانه است. استرنبرگ (۱۹۸۷) در انتقاد از نظریه مثلث عشق و سایر رویکردها، نظریه «عشق به مثابه یک داستان» را مطرح می‌کند و می‌گوید: گاهی زن و شوهر دو قصه کاملاً متفاوت را پیرامون روابطشان نقل می‌کنند و به نظر می‌رسد که هرگاه این دو قصه تفاوت زیادی با هم داشته باشند، زوجین نیز رضایت کمتری از رابطه خود دارند. این دیدگاه بر این فرض مبتنی است که ما آدمیان گرایش داریم، عاشق کسانی شویم که قصه‌هایشان با قصه ما یکی است یا مشابه آن است؛ اما این افراد از جنبه‌هایی مثل

خود ما هستند و از جنبه‌هایی دیگر بالقوه با ما متفاوت‌اند. اگر از سر اتفاق عاشق شخصی شویم که قصه‌ای کاملاً متفاوت داشته باشد آن وقت است که هم رابطه ما و عشقی که زیرساخت این رابطه است وضعیتی متزلزل پیدا می‌کند (محمدی، ۱۳۹۲). مطیعی، برجعلی و تقوایی (۱۳۹۳) در پژوهش خود نقش واسطه‌ای قصه عشق در رابطه با طرحواره‌های ناسازگار اولیه و رضایت زناشویی، یافته‌های پژوهش نشان داد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه و قصه‌های عشق با رضایت زناشویی همبستگی معنادار داشتند. نتایج تحلیل مسیر نیز نشان داد که از میان قصه‌های عشق، قصه‌های گونه که شامل قصه‌های جنگ، تأثر، طنز و معما می‌شود، می‌توانند در رابطه با طرحواره‌های ناسازگار اولیه و رضایت زناشویی نقش واسطه‌ای داشته باشند. نتایج نشان‌دهنده‌ی تأثیرگذاری غیرمستقیم طرحواره‌های ناسازگار اولیه بر رضایت زناشویی از طریق قصه‌های عشق زیرگروه گونه بود (مطیعی، برجعلی و تقوایی، ۱۳۹۳).

در خصوص راهکارهای افزایش میزان صمیمیت پژوهش‌های مختلفی در داخل و خارج از کشور انجام شده است؛ یافته‌های پژوهش لی و ژنگ^۱ (۲۰۱۷) نشان داد رضایت جنسی سبب افزایش تعهد زناشویی در زنان و مردان چینی می‌شود. پاریس، گاتی و یافریت^۲ (۲۰۱۷) پژوهشی در زمینه رابطه معنویت و کیفیت زندگی زناشویی انجام دادند. یافته‌های این پژوهش نشان داد سلامت معنوی زوجین سبب افزایش کیفیت زندگی زناشویی در آن‌ها می‌شود. روسی و همکاران (۲۰۱۶)، پژوهشی تحت عنوان اختلال عملکرد جنسی در زنان و شیوع آن و تأثیر آن بر روی کیفیت زندگی آنان انجام دادند. اختلال عملکرد جنسی و کیفیت زندگی در زنان هر دو متغیرهای چندبعدی هستند که یک رابطه دو طرفه با یکدیگر در طول زندگی دارند. حدود ۵۰-۴۰٪ از زنان حداقل یک علامت جنسی و برخی از شرایط مرتبط با تغییرات هورمونی را در طول زندگی خود گزارش می‌دهند. نتایج پژوهش نشان داد که اختلال در عملکرد جنسی باعث پریشانی در زندگی می‌شود و سطح کیفیت زندگی را در افراد پایین می‌آورد. تنگ و همکاران (۲۰۱۵) در پژوهش خود نشان دادند کژکاری جنسی با ایجاد احساس منفی بر کیفیت زندگی فرد تأثیر می‌گذارد و همچنین احساس منفی نیز موجب کاهش کیفیت زندگی زناشویی می‌شود. هیونبی (۲۰۱۴) نشان داد که فرایندهای دوگانه پشتیبانی و کنترل از

^۱Li Zheng

^۲Parise & Gatti & Iafate

فرایندهای دین‌داری است و معنویت می‌تواند به‌عنوان ابزاری اصلی برای حفظ و ثبات خانواده در جامعه کره‌ای محسوب شود. سلامت معنوی به‌عنوان وسیله‌ای برای انتقال معنا، احساس تعلق و راحتی و ایجاد هویت قومی عمل می‌کند و نهایتاً میزان حضور بیشتر زوجین در مراسم دینی در کلیسا می‌تواند تعهد زناشویی را افزایش دهد. والجو-مدینا و سیرا^۱ (۲۰۱۳) در پژوهش خود نشان دادند از پا افتادن جسمانی، روانی و عاطفی در رابطه زناشویی با دلزدگی زناشویی در ارتباط است. یافته‌های تحقیق ویگل^۲ براون و اریوردان (۲۰۱۱) حاکی از آن است که تعهد در رابطه زناشویی به‌صورت طبیعی به وجود می‌آید به‌طوری که بروز رفتارهای متعهدانه از جانب یکی از طرفین رابطه (نظیر اظهار محبت آمیز و تلاش برای زندگی و دریافت‌های ژرف دیگر، به‌صورت وابسته تعهد را به وجود می‌آورد. پاینز^۳ و همکاران (۲۰۱۱)، در پژوهش خود نشان دادند که بسیاری از زنان رابطه زناشویی‌شان را بخش مهمی از زندگی‌شان می‌دانند و برای آن بیش از شغلشان اهمیت قائل‌اند. زنان از روابط صمیمی انتظارات بیشتری دارند. رضایت و خشنودی زنان از زندگی‌شان و وضعیت کلی سلامتشان بیش از مردان به سعادت زناشویی‌شان بستگی دارد. در نتیجه در صورت بروز مشکلات، زنان بیش از مردان در معرض استرس و ناراحتی قرار می‌گیرند. کلین^۴ (۲۰۱۱) در تحقیق خود نشان داد نگرش‌های حاصل از مشاهده رفتارهای عهدشکنانه در محیط زندگی در سنین پایین بر رفتارها و نگرش‌های فرد در قبل و بعد ازدواج تأثیر می‌گذارد. هر چه افراد به ازدواج نگرشی لیبرالتر داشته باشند، تعهد کمتری به زندگی زناشویی دارند و نگرش مثبتی به روابط خارج از خانواده خواهند داشت. فلوریان و فیندلر^۵ (۲۰۱۳) در پژوهشی نشان دادند که زوجین با واکنش‌های مثبت نسبت به زوجین با دو واکنش دیگر و همچنین زوجین شکایت‌کننده نسبت به زوجین سرزنش‌گر صمیمت بالاتری را تجربه می‌کنند. کاتلر^۶ (۲۰۰۹) در مقاله خود بیان می‌کند رفتارهای بین فردی مانند ارتباط و فرایندهای درونی بر روابط و وضعیت‌های زناشویی تأثیرگذار بوده است. فرایندهای درونی و الگوهای ارتباطی پیش‌بینی‌کننده صمیمیت و روابط رضایت‌بخش در روابط ناهمجنس خواه می‌باشند.

^۱ Vallejo-Medina & Sierra

^۲ Wigel

^۳ Pines

^۴ Kleine

^۵ Florian & Findler

^۶ Katler

معصومی، رضاییان و حسینیان (۱۳۹۶)، پژوهشی تحت عنوان پیش‌بینی رضایت جنسی براساس الگوهای ارتباطی زوجین انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که بین الگوی ارتباطی سازنده متقابل و میزان رضایت جنسی زوجین رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین الگوی ارتباطی اجتناب متقابل و میزان رضایت جنسی زوجین رابطه منفی و معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر بر اساس نتایج پژوهش، الگوی ارتباطی سازنده متقابل در جهت مثبت و الگوی ارتباطی اجتناب متقابل در جهت منفی می‌تواند میزان رضایت جنسی زوجین را پیش‌بینی کند. رشیدی، شریفی و نقشینه (۱۳۹۵) پژوهشی تحت عنوان رابطه بین الگوهای ارتباطی خانواده و تمایز یافتگی خود با کیفیت زندگی زنان متقاضی طلاق در کرمانشاه انجام دادند. نتایج نشان داد میان الگوی ارتباطی گفت‌وشنود و تمایز یافتگی با کیفیت زندگی رابطه مستقیم وجود دارد و هر دو متغیر الگوهای ارتباطی خانواده و تمایز یافتگی خود توان پیش‌بینی کیفیت زندگی را دارند. رضازاده گلی و کیانی (۱۳۹۵) پژوهشی تحت عنوان رابطه تعهد زناشویی و کیفیت زندگی با صمیمیت زناشویی کارکنان متأهل شرکت تجارت الکترونیک پارسیان تهران انجام داد. نتایج پژوهش نشان داد که رابطه معناداری بین تعهد زناشویی و کیفیت زندگی با صمیمیت زناشویی زوجین وجود دارد. رجبی، کریمی وردنجانی و تقی‌پور (۱۳۹۷) پژوهشی تحت عنوان ارزیابی مدل رابطه بین خانواده اصلی و رضایت زناشویی با میانجی‌گری‌های تعهد زناشویی و همدلی زناشویی در پرستاران انجام دادند. نتایج شاخص‌های برازندگی حاکی از برازش مدل بود و ضرایب مسیر مستقیم مدل نشان داد که خانواده اصلی به تعهد زناشویی، خانواده اصلی به همدلی زناشویی، خانواده اصلی به رضایت زناشویی، تعهد زناشویی به رضایت زناشویی و همدلی زناشویی و همدلی زناشویی به رضایت زناشویی و ضرایب مسیر غیرمستقیم خانواده اصلی به رضایت زناشویی با میانجی‌گری تعهد زناشویی و خانواده اصلی به رضایت زناشویی با میانجی‌گری همدلی زناشویی همگی معنی‌دار بودند. شیخ‌الاسلامی، خدا کریمی و داداش‌زاده (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس رضایت جنسی، سلامت معنوی: نقش میانجی مسئولیت‌پذیری انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که متغیرهای رضایت جنسی، سلامت معنوی و مسئولیت‌پذیری با تعهد زناشویی رابطه مستقیم و معناداری دارند و متغیر سلامت معنوی با نقش میانجی مسئولیت‌پذیری، تعهد زناشویی را پیش‌بینی می‌کند. اما رضایت جنسی به واسطه‌ی مسئولیت‌پذیری، به صورت میانجی، تعهد

زناشویی را پیش‌بینی می‌کند. اخوان سلامت (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان پیش‌بینی کیفیت زندگی زوجین بر اساس ارزیابی میزان سلامت و صمیمیت ادراک‌شده در خانواده اصلی زوجین انجام داد. یافته‌های پژوهش حاکی از این بود که بین میزان صمیمیت ادراک‌شده در خانواده اصلی با کیفیت زندگی زوجین و همچنین بین سلامت خانواده اصلی و مؤلفه‌های آن یعنی صمیمیت و استقلال با کیفیت زندگی و مؤلفه‌های آن رابطه معنادار وجود دارد.

در مجموع و بر اساس مطالب ذکر شده، به نظر می‌رسد، سلامت و سعادت خانواده، به وجود ارتباطات صمیمانه و سالم و سازنده زوجین بستگی دارد و چنانچه پایه و بنیاد خانواده از استحکام لازم برخوردار نباشد، پیامد چنین خانواده‌هایی وجود جوی منفی، فضایی بی‌روح و افرادی مبتلا به انواع مشکلات جسمی و روحی است؛ لذا شناسایی عوامل مرتبط با صمیمیت می‌تواند گام بلندی در ارتقای زندگی زناشویی زوج‌ها باشد و با در نظر گرفتن خلاء پژوهشی در زمینه بررسی روابط متغیرهای مرتبط با صمیمیت زوجین در قالب مدل ساختاری، پژوهش حاضر در صدد پاسخگویی به این سؤال است که "برآزش مدل صمیمیت زوجین بر اساس تمایز یافتگی خود، باورهای ارتباطی و رضایت جنسی با میانجی‌گری تعهد زناشویی و کیفیت زندگی زناشویی زنان متأهل چگونه است؟؛ بنابراین، براساس پیشینه‌ها و مستندات ارائه‌شده اهداف پژوهش حاضر عبارت خواهد بود از تعیین میزان سهم هر یک از متغیرهای تمایز یافتگی، باورهای ارتباطی، رضایت جنسی، تعهد زناشویی و کیفیت زندگی در صمیمیت زوجین و در نهایت ارائه مدل صمیمیت زوجین. بنابراین فرضیه‌های پژوهش به صورت زیر خواهد بود:

- تمایز یافتگی خود دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.
- باورهای ارتباطی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.
- رضایت جنسی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.
- تعهد زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.
- کیفیت زندگی زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

پیشینه پژوهش

پیرزاده، پریناز و وطنخواه (۱۳۹۸) در پژوهشی تحت عنوان پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی بر اساس رضایت جنسی، کیفیت روابط زناشویی و رضایت زناشویی زنان متأهل

جوان، که بر روی جامعه آماری شامل کلیه زنان متأهل جوان مراجعه کننده به مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی شهر تهران ۹۷-۹۸ صورت گرفت، نتایج نشان داد که بین رضایت جنسی، کیفیت روابط زناشویی و رضایت زناشویی زنان متأهل جوان با نگرش به خیانت زناشویی رابطه منفی و معناداری وجود دارد و رضایت جنسی، کیفیت زناشویی و رضایت زناشویی زنان متأهل جوان، سهم معناداری در پیش‌بینی نگرش به خیانت زناشویی دارد.

رجبی، کریمی وردنجانی و تقی پور (۱۳۹۷) پژوهشی تحت عنوان ارزیابی مدل رابطه بین خانواده اصلی و رضایت زناشویی با میانجی‌گری‌های تعهد زناشویی و همدلی زناشویی در پرستاران انجام دادند. نتایج شاخص‌های برازندگی حاکی از برازش مدل بود و ضرایب مسیر مستقیم مدل نشان داد که خانواده اصلی به تعهد زناشویی، خانواده اصلی به همدلی زناشویی، خانواده اصلی به رضایت زناشویی، تعهد زناشویی به رضایت زناشویی و همدلی زناشویی به رضایت زناشویی و ضرایب مسیر غیرمستقیم خانواده اصلی به رضایت زناشویی با میانجی‌گری تعهد زناشویی و خانواده اصلی به رضایت زناشویی با میانجی‌گری همدلی زناشویی همگی معنی‌دار بودند.

شیخ‌الاسلامی، خداکریمی و داداش زاده (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان پیش‌بینی تعهد زناشویی براساس رضایت جنسی، سلامت معنوی: نقش میانجی مسئولیت‌پذیری انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که متغیرهای رضایت جنسی، سلامت معنوی و مسئولیت‌پذیری با تعهد زناشویی رابطه مستقیم و معناداری دارند و متغیر سلامت معنوی با نقش میانجی مسئولیت‌پذیری، تعهد زناشویی را پیش‌بینی می‌کند. اما رضایت جنسی به واسطه‌ی مسئولیت‌پذیری، به صورت میانجی، تعهد زناشویی را پیش‌بینی نمی‌کند.

اخوان سلامت (۱۳۹۶) پژوهشی تحت عنوان پیش‌بینی کیفیت زندگی زوجین بر اساس ارزیابی میزان سلامت و صمیمیت ادراک شده در خانواده اصلی زوجین انجام داد. یافته‌های پژوهش حاکی از این بود که بین میزان صمیمیت ادراک شده در خانواده اصلی با کیفیت زندگی زوجین و همچنین بین سلامت خانواده اصلی و مؤلفه‌های آن یعنی صمیمیت و استقلال با کیفیت زندگی و مؤلفه‌های آن رابطه معنادار وجود دارد.

رشیدی، شریفی و نقشینه (۱۳۹۵) پژوهشی تحت عنوان رابطه بین الگوهای ارتباطی خانواده و تمایز یافتگی خود با کیفیت زندگی زنان متقاضی طلاق در کرمانشاه انجام دادند. نتایج

نشان داد میان الگوی ارتباطی گفت و شنود و تمایز یافتگی با کیفیت زندگی رابطه مستقیم وجود دارد و هر دو متغیر الگوهای ارتباطی خانواده و تمایز یافتگی خود توان پیش‌بینی کیفیت زندگی را دارند.

روش

این پژوهش با توجه به هدف آن از نوع تحقیقات بنیادی و از لحاظ شیوه گردآوری داده‌ها و تحلیل آن‌ها به روش توصیفی و از نوع طرح‌های همبستگی و روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بود؛ جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه زنان متأهل مراجعه‌کننده به خانه‌های سلامت شهر تهران در سال ۱۳۹۸ بودند. حداقل نمونه پژوهش حاضر با در نظر گرفتن تعداد پارامترهای برآورد شده در مدل حاضر، حداقل ۴۰۰ نفر به‌عنوان حجم نمونه مورد نظر تعیین شد. روش نمونه‌گیری نیز در این پژوهش تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای بود. بدین صورت که از میان خانه‌های سلامت در شهر تهران ۱۰ خانه به صورت تصادفی انتخاب شد و سپس از هر خانه‌ی سلامت به صورت تصادفی ۳۵ زن متأهل انتخاب شدند و پرسشنامه‌ها در میان آن‌ها توزیع گردید. ابزار اندازه‌گیری پژوهش شامل موارد ذیل بود:

پرسشنامه صمیمیت زوجین و وندن بروک و هانس برتمن: این پرسشنامه توسط استفان بروک^۱ و هانس برتمن^۲ (۱۹۹۵) ساخته شده و از ۵۶ سؤال تشکیل شده است و ۵ شاخص درباره صمیمی بودن در ازدواج را می‌سنجد. شاخص‌های این پرسشنامه عبارت‌اند از شاخص صمیمیت (مسائل و مشکلات مربوط به صمیمی بودن) با ۱۴ گزینه، میزان توافق زوجین با ۱۲ گزینه، میزان صادق بودن با ۱۲ گزینه، علاقه و محبت داشتن به یکدیگر با ۸ گزینه، میزان پابندی به تعهدات با ۱۰ گزینه. برای سنجش گرایش پاسخگویان با توجه به ترتیبی بودن گزینه‌ها مناسب‌ترین طیف، طیف لیکرت است. برای هر یک از سؤالات ۵ پاسخ خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم در نظر گرفته شده است. سپس به هر یک از سؤالات نمرات ۱ تا ۵ داده شد. جهت تعیین پایایی^۳ پرسشنامه ضریب آلفای کرونباخ برآورد می‌شود. میزان پایایی ابزار اندازه‌گیری برابر بود با ۰/۹۳ که از میزان مناسبی برخوردار بود.

^۱Stephan & Vondon-Brouk

^۲Bertommen-H anss

^۳reliability studies

پرسشنامه تمایز یافتگی خود: این پرسشنامه را اسکورن و فریدلندر (۱۹۹۸) تهیه کرده‌اند. این پرسشنامه دارای ۴۵ سؤال است. پاسخ‌ها بر روی یک طیف شش درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم درجه‌بندی شده است که دارای چهار خرده‌مقیاس واکنش‌پذیری هیجانی، گسلس عاطفی، آمیختگی با دیگران، و مواضع شخصی یا موقعیت من است. میزان پایایی ابزار اندازه‌گیری برابر بود با ۰/۸۸ که میزان مناسبی است.

رضایت جنسی هادسون: رضایت جنسی به‌عنوان یک ارزیابی ذهنی، شامل واکنش‌های تأثیرگذاری است که از ارزیابی روابط جنسی به‌طور کلی نشأت می‌گیرد و سلامت عمومی فرد را از جنبه‌های گوناگون تحت تأثیر قرار می‌دهد. پاسخ آزمودنی به هر ماده آزمون در سطح یک مقیاس ۷ درجه‌ای بین ۰ تا ۶ مشخص می‌شود و در مجموع نمره آزمودنی در کل تست بین ۰ تا ۱۵۰ در نوسان است. میزان پایایی ابزار اندازه‌گیری برابر بود با ۰/۸۸ که از میزان مناسبی برخوردار است.

پرسشنامه باورهای ارتباطی^۱ RBI: ایدلسون و اپستین (۱۹۸۲) این مقیاس را به‌منظور اندازه‌گیری باورهای ارتباطی در زندگی زناشویی ساختند و مظاهری و پوراعتماد (۱۳۸۲) آن را به فارسی برگرداندند. پرسشنامه ۴۰ سؤال دارد که در طیف لیکرت به‌صورت دامنه‌ای از کاملاً غلط تا کاملاً درست پاسخ داد می‌شود. همچنین با ۵ خرده‌مقیاس پنج باور ارتباطی ناکارآمد را می‌سنجد که عبارت‌اند از: باور به مخرب بودن مخالفت، توقع ذهن‌خوانی، باور به عدم تغییرپذیری همسر، کمال‌گرایی جنسی و باور در مورد تفاوت‌های جنسیتی. میزان پایایی ابزار اندازه‌گیری برابر است با ۰/۹۱ که از میزان مناسبی برخوردار است.

تعهد زناشویی آدامز و جونز DCI: این پرسشنامه توسط آدامز و جونز در سال ۱۹۹۷ تهیه شده و دارای ۴۴ سؤال است و سه بعد تعهد زناشویی را اندازه‌گیری می‌کند. این ابعاد عبارت‌اند از: تعهد شخصی که تعهد نسبت به همسر مبتنی بر جذابیت همسر است. تعهد اخلاقی که تعهد نسبت به ازدواج مبتنی بر تقدس و حرمت رابطه زناشویی است و تعهد ساختاری که تعهد نسبت به همسر و ازدواج که مبتنی بر احساس اجبار و تداوم ازدواج یا ترس از پیامدهای طلاق است.

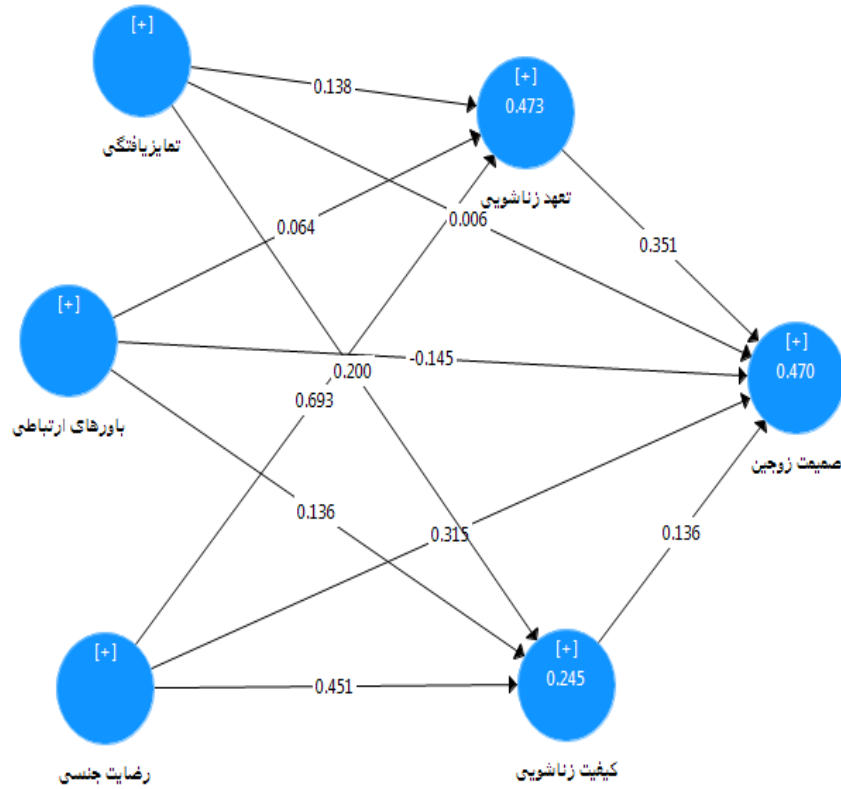
^۱relationship beliefs inventory

پرسشنامه روی مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت نمره گذاری می‌شود (کاملاً مخالفم نمره ۱ تا کاملاً موافقم نمره ۵). میزان پایایی ابزار اندازه‌گیری برابر است با ۰/۹۳ که از میزان مناسبی برخوردار است.

پرسشنامه کیفیت روابط زناشویی: این پرسشنامه توسط BUSBY ET AL (۱۹۹۵) با ۱۴ سؤال و سه خرده مقیاس همفکری و توافق (۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶)، رضایت (۷، ۸، ۹ و ۱۰) و انسجام (۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴) جهت سنجش کیفیت روابط زناشویی ساخته شد. این پرسشنامه به صورت طیف لیکرت ۶ درجه‌ای از کاملاً موافق (۵) تا کاملاً مخالف (۰) به صورت مستقیم نمره گذاری می‌شود (باسبی، ۱۹۹۵). میزان پایایی ابزار اندازه‌گیری برابر است با ۰/۹ که از میزان مناسبی برخوردار است.

یافته‌ها

نتایج یافته‌های توصیفی نشان داد که کم‌سن‌ترین شرکت‌کننده در پژوهش دارای سن ۱۸ سال با فراوانی ۰/۳٪ بیشترین سن شرکت‌کننده مربوط به سن ۶۹ سال با فراوانی ۰/۳٪ است. بیشترین فراوانی شغل مربوط به شغل خانه‌دار با فراوانی ۱۹۹ (۴۹/۸٪) و پس از آن شغل کارمند با فراوانی ۳۳ (۸/۳٪). پس از آن شغل آزاد با فراوانی ۱۱ (۲/۸٪) قرار دارد؛ بیشترین فراوانی مربوط به کسانی است که ۱۰ سال سابقه ازدواج دارند با فراوانی ۲۳ (۵/۸٪) و پس از آن کسانی هستند که سابقه ازدواج ۵ سال دارند با فراوانی ۲۲ (۵/۵٪). اما کمترین سابقه ازدواج برابر با یک سال با فراوانی ۱۷ (۴/۳٪) و بیشترین سابقه ازدواج برابر با ۴۹ سال با فراوانی ۱ (۰/۳٪) است. از بین شرکت‌کنندگان در پژوهش ۴۴ نفر (۱۱٪) زیر دیپلم، ۱۲۸ نفر (۳۲٪) دیپلم، ۳۴ نفر (۸/۵٪) فوق‌دیپلم، ۹۵ نفر (۲۳/۸٪) لیسانس، ۲۶ نفر (۶/۵٪) فوق‌لیسانس، ۵ نفر (۱/۳٪) در مقطع دکترا بودند، ۶۸ نفر نیز به این سؤال پاسخ نداده بودند. از بین شرکت‌کنندگان در پژوهش ۵۸ نفر (۱۴/۵٪) هیچ فرزندی نداشتند؛ ۱۰۰ نفر (۲۵٪) یک فرزند داشتند؛ ۱۱۸ نفر دارای دو فرزند؛ ۴۳ نفر ۳ فرزند؛ ۱۱ نفر ۴ فرزند؛ ۷ نفر ۵ فرزند داشتند؛ همچنین ۶۳ نفر نیز از پاسخ به این سؤال امتناع کرده بودند. در ادامه مدل پژوهش طراحی و وارد نرم‌افزار smart pls3 استفاده شد. در ابتدا مدل پژوهش ارائه شده است و پس از آن به بررسی کیفیت مدل و ارائه ضرایب مسیر و معنی‌داری آن‌ها پرداخته شده است.

شکل ۱: مدل پژوهش برگرفته از مبانی نظری و پیشینه پژوهش

جدول ۱: واریانس استخراج شده متغیرها

متوسط واریانس استخراج یافته ^۱	
۰/۷	باورهای ارتباطی
۱	تعهد زناشویی
۱	تمايز يافتگي
۱	رضايات جنسي
۱	صميميت زوجين
۱	كيفيت زناشويي

^۱ Average variance extracted (AVE)

جدول فوق بیانگر مقادیر واریانس استخراج شده AVE است که مربوط به سازه‌هاست. مقادیر قابل قبول برای این معیار که بیانگر اعتبار مناسب ابزارهای اندازه گیری است مقدار ۰/۵ است. بنابراین بر اساس مقادیر جدول ملاحظه می شود که مقادیر به دست آمده مناسب هستند.

در بررسی روایی تشخیصی سازه‌ها باید دو ملاک را مورد بررسی قرار داد:
 (۱) بررسی بار تقاطعی آگویه‌ها: نتایج. بار عاملی هر گویه بر سازه خود باید حداقل ۰/۱ بیشتر از بار عاملی آن بر دیگر سازه‌ها باشد. نتایج حاکی از مناسب بودن این شاخص بود.

(۲) بررسی همبستگی بین متغیرهای پنهان: نتایج در اینجا از مقادیر AVE جذر گرفته و آن را جایگزین مقادیر ۱ در این جدول کنیم/ این عدد باید بیشتر از همبستگی یک سازه با سازه‌ای دیگر باشد.

جدول ۲: ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

باورهای ارتباطی	تعهد زناشویی	تمایز یافتگی	رضایت جنسی	صمیمیت زوجین	کیفیت زناشویی
باورهای ارتباطی	۰/۸				
تعهد زناشویی	۰/۱۲۸	۱			
تمایز یافتگی	۰/۲۳۸	۰/۰۱۵	۱		
رضایت جنسی	۰/۰۴۶	۰/۶۶۸	-۰/۱۹۹	۱	
صمیمیت زوجین	-۰/۰۵۶	۰/۶۱۵	-۰/۰۶۷	۰/۵۹۹	۱
کیفیت زناشویی	۰/۲۰۵	۰/۵۲۳	۰/۱۴۳	۰/۴۱۸	۰/۴۲۳

در جدول فوق ملاحظه می گردد که جذر AVE در قطر اصلی برای تمامی متغیرها بیش از مقدار آن با سایر متغیرها است.

.) cross loading

.) latent variable correlation

CV-Red شاخص بررسی اعتبار حشو یا افزونگی CV-Redundancy است که کیفیت مدل ساختاری را نشان می‌دهد و اعدادی که در مقابل CV-Com نوشته شده‌اند، شاخص بررسی اعتبار اشتراک یا روایی متقاطع CV-Communality را نشان می‌دهند. اعداد مثبت نشانگر کیفیت مناسب مدل هستند. نتایج حاکی از آن بود که مقادیر cv-red و CV-com برای تمامی مقادیر مثبت می‌باشند. پس از اطمینان از کیفیت مدل به بررسی فرضیات پژوهش با استناد به مدل پژوهش پرداخته شد.

- فرضیه ۱: تمایز یافتگی خود دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

جدول ۳: ضریب مسیر تمایز یافتگی

مسیر	ضریب مسیر (و معنی‌داری)
تمایز یافتگی -> تعهد زناشویی	۰/۱۳۸***
تمایز یافتگی -> صمیمیت زوجین	۰/۰۰۶
تمایز یافتگی -> کیفیت زناشویی	۰/۲***

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که اثر تمایز یافتگی بر صمیمیت زوجین برابر با ۰/۰۰۶ است که از نظر آماری معنی‌دار نیست؛ ($p < ۰/۰۵$) بنابراین فرضیه پژوهش رد می‌شود. از طرفی تمایز یافتگی توانسته است که اثر معنی‌داری بر تعهد زناشویی با ضریب اثر مستقیم ۰/۱۳۸ داشته باشد که در سطح ($p < ۰/۰۱$) معنی‌دار است همچنین تمایز یافتگی بر کیفیت زناشویی دارای اثر مستقیم ۰/۲ است که از نظر آماری معنی‌دار است.

- فرضیه ۲: باورهای ارتباطی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

جدول ۴: ضریب مسیر باورهای ارتباطی

مسیر	ضریب مسیر (و معنی‌داری)
باورهای ارتباطی -> تعهد زناشویی	۰/۰۶۴
باورهای ارتباطی -> صمیمیت زوجین	۰/۱۴۵***
باورهای ارتباطی -> کیفیت زناشویی	۰/۱۳۶***

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که تأثیر باورهای ارتباطی بر صمیمیت زوجین برابر با $0/145-$ است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است؛ بنابراین فرضیه پژوهش تأیید می‌شود. همچنین اثر مستقیم باورهای ارتباطی از نظر آماری معنی دار نبود $p > 0/05$ و اثر مستقیم باورهای ارتباطی بر کیفیت زناشویی با مقدار $0/136$ از نظر آماری معنی دار بود $p < 0/01$.

- فرضیه ۳: رضایت جنسی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

جدول ۵: ضریب مسیر رضایت جنسی

مسیر	ضریب مسیر (و معنی داری)
رضایت جنسی -> تعهد زناشویی	** $0/693$
رضایت جنسی -> صمیمیت زوجین	** $0/315$
رضایت جنسی -> کیفیت زناشویی	** $0/451$

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که رضایت جنسی دارای اثر مستقیم $0/315$ بر صمیمیت زوجین است که از نظر آماری معنی دار است $p < 0/01$ ؛ بنابراین فرضیه پژوهش تأیید می‌شود. همچنین رضایت جنسی دارای اثر مستقیم $0/69$ بر تعهد زناشویی است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است و بر کیفیت زناشویی نیز دارای اثر معنی دار $0/451$ است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است.

- فرضیه ۴: تعهد زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

جدول ۶: ضریب مسیر تعهد زناشویی

مسیر	ضریب مسیر (و معنی داری)
تعهد زناشویی -> صمیمیت زوجین	** $0/351$

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که تعهد زناشویی دارای اثر مستقیم $0/351$ بر صمیمیت زوجین است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه تعهد زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است تأیید می‌شود.

- فرضیه ۵: کیفیت زندگی زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

جدول ۷: ضریب مسیر کیفیت زناشویی

مسیر	ضریب مسیر (و معنی داری)
کیفیت زناشویی -> صمیمیت زوجین	** $0/136$

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که کیفیت زندگی دارای اثر مستقیم ۰/۱۳۶ بر صمیمیت زوجین است که در سطح $p < ۰/۰۱$ معنی دار است؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر این که کیفیت زندگی زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است تأیید می شود.

در ادامه به این موضوع پرداخته شده است که مدل توانسته است که چند درصد از تغییرات متغیرهای صمیمیت زوجین، تعهد زناشویی و کیفیت زناشویی را تبیین کند.

جدول ۸: واریانس تبیین شده برای متغیرها

R^2	R^2 تعدیل شده
۰/۴۷۳	۰/۴۶۹
۰/۴۷	۰/۴۶۳
۰/۲۴۵	۰/۲۳۹

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که میزان واریانس تبیین شده توسط مدل برای متغیر صمیمیت زوجین برابر با ۴۷٪ و برای متغیرهای تعهد زناشویی و کیفیت زناشویی به ترتیب برابر با ۴۷٪ و ۲۴٪ است؛ بنابراین مشخص است که میزان واریانس تبیینی برای صمیمیت زوجین و کیفیت زناشویی تقریباً یکسان است ولی بیش از واریانس تبیینی برای کیفیت زناشویی است.

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر ارائه مدل ساختاری صمیمیت زوجین بر اساس تمایز یافتگی خود، باورهای ارتباطی و رضایت جنسی با نقش میانجی تعهد زناشویی و کیفیت زندگی زناشویی زنان متأهل مراجعه کننده به خانه های سلامت شهر تهران بود. یافته های پژوهش شامل موارد ذیل بود:

فرضیه ۱: تمایز یافتگی خود دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که اثر تمایز یافتگی بر صمیمیت زوجین برابر با ۰/۰۰۶ است که از نظر آماری معنی دار نیست؛ از طرفی تمایز یافتگی توانسته است که اثر

معنی داری بر تعهد زناشویی با ضریب اثر مستقیم $0/138$ داشته باشد که در سطح $(p < 0/01)$ معنی دار است همچنین تمایز یافتگی بر کیفیت زناشویی دارای اثر مستقیم $0/2$ است که از نظر آماری معنی دار است، بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر این که تمایز یافتگی خود دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است رد می شود.

فرضیه ۲: باورهای ارتباطی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که تأثیر باورهای ارتباطی بر صمیمیت زوجین برابر با $0/145-$ است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است؛ همچنین اثر مستقیم باورهای ارتباطی از نظر آماری معنی دار نبود $p > 0/05$ و اثر مستقیم باورهای ارتباطی بر کیفیت زناشویی با مقدار $0/136$ از نظر آماری معنی دار بود $p < 0/01$ ؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر این که باورهای ارتباطی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است تأیید می شود.

فرضیه ۳: رضایت جنسی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که رضایت جنسی دارای اثر مستقیم $0/315$ بر صمیمیت زوجین است که از نظر آماری معنی دار است $p < 0/01$ ؛ همچنین رضایت جنسی دارای اثر مستقیم $0/69$ بر تعهد زناشویی است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است و بر کیفیت زناشویی نیز دارای اثر معنی دار $0/451$ است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر این که رضایت جنسی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است تأیید می شود.

فرضیه ۴: تعهد زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که تعهد زناشویی دارای اثر مستقیم $0/351$ بر صمیمیت زوجین است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر این که تعهد زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است تأیید می شود.

فرضیه ۵: کیفیت زندگی زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است.

بر اساس نتایج جدول فوق مشخص است که کیفیت زندگی دارای اثر مستقیم $0/136$ بر صمیمیت زوجین است که در سطح $p < 0/01$ معنی دار است؛ بنابراین فرضیه پژوهش مبنی بر این که کیفیت زندگی زناشویی دارای اثر مستقیم در صمیمیت زوجین است تأیید می شود.

نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن بود که تمایز یافتگی، و رضایت جنسی بر تعهد زناشویی اثر معنی‌داری دارند؛ اما اثر باورهای ارتباطی بر تعهد زناشویی معنی‌دار نبود. مؤمنی و همکاران (۱۳۹۴) پژوهش خود را با هدف پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس تمایز یافتگی خود، همبستگی و انطباق‌پذیری خانواده و صمیمیت زناشویی در معلمان زن متأهل شهر همدان، انجام دادند. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که از میان متغیرهای پیش‌بین، صمیمیت زناشویی بیش‌ترین نقش را در پیش‌بینی تعهد زناشویی دارد و پس از آن، همبستگی خانواده و تمایز یافتگی خود قرار دارند و این سه متغیر در مجموع حدود ۶۲ درصد واریانس تعهد زناشویی را پیش‌بینی می‌کنند. یافته‌های پژوهش نشان از اهمیت تجارب تحولی اولیه‌ی افراد در خانواده و کیفیت رابطه‌ی مادر و کودک و همبستگی اعضای یک خانواده بر روابط بین فردی زوجین دارند.

احمدی (۱۳۹۷) نشان داد تمایز یافتگی می‌تواند تعهد زناشویی و مؤلفه‌های آن را در معلمان متأهل پیش‌بینی کند و همچنین تمایز یافتگی با تعهد زناشویی و مؤلفه‌های آن، همبستگی مثبت معنادار دارد علی‌آبادی و خواجه‌وند (۱۳۹۸) نشان که تعهد زناشویی سهم معناداری در پیش‌بینی این متغیر دارد از بین مؤلفه‌های تعهد زناشویی، مؤلفه تعهد به ازدواج سهم معناداری در پیش‌بینی عملکرد جنسی دانشجویان دارا بود درحالی‌که دو مؤلفه دیگر سهم معناداری نداشتند. پهلوان‌زاده و تقی‌یار (۱۳۹۸) نشان داد که سطح معناداری تعهد زناشویی و رضایت جنسی پس از کنترل پیش‌آزمون، تفاوت معنی‌داری دارد ($p \leq 0/05$) در نتیجه آموزش رویکرد روایت‌درمانی بر بهبود تعهد زناشویی و رضایت جنسی زنان متأهل اثربخش بوده است.

یوسفی و همکاران (۱۳۹۷) نتایج بیانگر رابطه مثبت و معنی‌دار بین تعهد زناشویی با مقابله مسئله‌مدار و با جایگاه من می‌باشد. همچنین رابطه منفی و معنی‌داری بین تعهد زناشویی و مقابله هیجان‌مدار مشاهده شد. از طرفی رابطه مثبت و معنادار بین مقابله مسئله‌مدار و جایگاه من، بین مقابله هیجان‌مدار با واکنش عاطفی و با آمیختگی با دیگران وجود دارد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد سطح خودمتمایزسازی افراد و راهبردهای مقابله‌ای آن‌ها می‌تواند پیش‌بین خوبی برای تعهد زناشویی باشد.

عدل و همکاران در سال ۱۳۹۷ نتایج نشان داد که روان‌درمانی گروهی مبتنی بر کیفیت زندگی بر تعهد زناشویی زنان نابارور به تفاوت معنی‌دار بین گروه‌های آزمایش و کنترل

در متغیر تعهد زناشویی و مؤلفه‌های آن شامل تعهد شخصی، اخلاقی و ساختاری منجر شده است. تقی‌یار و همکاران (۱۳۹۷) نشان می‌دهد که تأثیر غیرمستقیم تعهد زناشویی بر صمیمیت زناشویی و هم‌چنین سبک‌های عشق‌ورزی بر صمیمیت زناشویی معنی‌دار است. از آنجا که تأثیرات مستقیم تعهد زناشویی بر صمیمیت زناشویی معنی‌دار به دست نیامد، می‌توان گفت تأثیر رضایت جنسی بر رابطه تعهد زناشویی با صمیمیت زناشویی، میانجی کامل است. اما از آنجا که تأثیر مستقیم سبک‌های عشق‌ورزی بر صمیمیت زناشویی معنی‌دار شد، نشان می‌دهد که رضایت جنسی در این رابطه نقش میانجی‌گری جزئی را دارد.

نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن بود که تعهد زناشویی، کیفیت زناشویی، رضایت جنسی و باورهای ارتباطی دارای تأثیر معنی‌داری بر صمیمیت زوجین هستند؛ در این پژوهش تأثیر باورهای ارتباطی بر صمیمیت زوجین منفی به دست آمد؛ ذکر این نکته ضروری است که ابعادی که جهت سنجش باورهای ارتباطی به کار رفتند عبارت بودند از باور به مخرب‌بودن، مخالفت، توقع ذهن‌خوانی، باور به عدم تغییرپذیری همسر، کمال‌گرایی جنسی و باور در مورد تفاوت‌های جنسیتی بود؛ بنابراین توقع این می‌رود که نمرات بالا در این شاخص‌ها با نمرات پایین در صمیمیت همراه باشد.

خانجانی و شکی و همکاران (۱۳۹۵) بین میزان اثربخشی دو رویکرد زوج‌درمانی بر صمیمیت زناشویی تفاوت معنادار وجود ندارد. بر حسب نتایج حاصل از این پژوهش، دو رویکرد زوج‌درمانی، تغییرات معناداری در صمیمیت زناشویی ایجاد کردند و بین اثربخشی این دو روش درمانی تفاوت معناداری وجود نداشت. لذا نتیجه این پژوهش، حمایتی تجربی برای هر دو درمان در جهت افزایش صمیمیت زناشویی فراهم می‌کند. آروین فر و اعتمادی (۱۳۹۵) زوج‌درمانی یکپارچه‌نگر و زوج‌درمانی هیجان‌مدار می‌توانند بر افزایش صمیمیت زناشویی تأثیرگذار باشند، و در ابعاد هیجانی و ارتباطی تأثیر زوج‌درمانی هیجان‌مدار بیشتر از زوج‌درمانی یکپارچه‌نگر است.

برزگر و سامانی در سال ۱۳۹۵ نشان دادند که کیفیت زندگی زوجین تحت تأثیر مستقیم و غیرمستقیم الگوهای ارتباطی زوجین از راه واسطه‌گری صمیمیت است. گفتنی است با افزایش صمیمیت در میان زوجین تأثیر الگوهای مخرب توقع زن و مرد بر کیفیت روابط زناشویی کم‌تر شده و تأثیر الگوی سازنده ارتباط بیش‌تر می‌شود و برعکس.

از آنجا که سبک دلبستگی ایمن منجر به ایجاد اعتماد و صمیمیت جنسی می‌شود و کیفیت تعاملات میان فردی، تعهد و کیفیت روابط زناشویی را بهبود می‌بخشد؛ و از سوی دیگر صمیمیت جنسی منجر به برون‌ریزی مشکلات و سرزندگی و شادابی زوج‌ها می‌شود؛ از این رو برای ایجاد ساختار خانواده‌ایی متعادل بسیار مهم است بر شکل‌گیری نحوه سبک دلبستگی ایمن که پایه اعتماد و روابط زناشویی صمیمی است؛ بیش از پیش در آموزش خانواده، مشاوره‌های پیش از ازدواج و پژوهش‌های کاربردی توجه شود.

بزرگسالان دارای سبک دلبستگی اجتنابی، خودشان را به صورت خودبسنده می‌بینند و افراد دارای این سبک، آسیب‌پذیری را انکار می‌کنند و ادعا می‌کنند که نیازی به روابط نزدیک ندارند و تمایل به اجتناب از صمیمیت دارند (ویردن و همکاران، ۲۰۰۸)؛ پژوهش نشان داده که آنان برای سرمایه‌گذاری در روابط رومانتیکشان تردید دارند؛ بنابراین پایین‌ترین سطح تعهد را دارا هستند (مورگان و شور، ۱۹۹۹). افراد ایمن سازگاری زناشویی بالایی دارند، به راحتی با دیگران روابط صمیمانه برقرار می‌کنند و به آن‌ها نزدیک می‌شوند، انسجام خانوادگی‌شان زیاد است و عاشق شریک زندگی خود هستند (ازمن و اتیک، ۲۰۱۰)؛ بنابراین وقتی این‌گونه عمل می‌کنند دیگر احساس گناهی به آن‌ها دست نمی‌دهد ولی حتی اگر آن‌ها طبق این ارزش‌ها نیز عمل نکنند دچار احساس گناه نمی‌شوند چون به خود حق می‌دهند که رابطه را رها کنند زیرا به گفته جانسون (۱۹۹۹) تعهد اخلاقی با رضایت از زندگی رابطه منفی دارد (جانسون، ۱۹۹۹) و افراد بین این که خود را فدا کنند یا طرف مقابلشان، معمولاً طرف مقابل را فدا می‌کنند. در مجموع، یافته‌های پژوهش حاضر، با ارائه‌ی یک مدل علی، شواهد تجربی مناسبی در تأیید نقش سبک‌های دلبستگی بر عاطفه‌ی خودآگاه احساس گناه و تمایز یافتگی خود و نیز نقش این متغیرها در تعهد زناشویی را تا حدی روشن نمود.

در اصطلاحات نظریه کلاسیک دلبستگی، بزرگسالان دارای دلبستگی ایمن آن دسته افرادی هستند که یک حس مثبت نسبت به خود و درک مثبتی از دیگران دارند و از لحاظ اجتماعی اعتماد به نفس بیشتری دارند و موفق‌تر هستند (کان و همکاران، ۲۰۰۸). سیمپسون (۱۹۹۹) در پژوهش خود رابطه بین سبک دلبستگی و تعهد را در مطالعه‌ای طولی بررسی کرد و به این نتیجه رسید که افراد ایمن تعهد بالایی را نسبت به همسر خود دارند. افراد دارای دلبستگی اضطرابی افرادی هستند که در الگوهای فعال‌سازی درونی خود در مورد

ارزش خودشان شک دارند و ارزیابی مثبتی از فرد دیگر (همسر خود) دارند و دائماً به دنبال اطمینان‌آفرینی مجدد بوده و خود را به خاطر مشکلات رابطه سرزنش می‌کنند و از همه مهم‌تر این افراد معمولاً هرگونه رفتار از همسر خود را نشانه‌ای دال بر احتمال رهاشدن از سوی وی درک می‌کنند که شاید این ویژگی است که باعث می‌شود که نتوانند دارای تعهد شخصی بالایی نسبت به همسر خود باشند.

تعارض منافع

تعارض منافع ندارم.

سیاسگزاری

در نگارش و تدوین این مجموعه از بذل دانش و راهنمایی‌های ارزنده و راه‌گشای استاد ارجمند جناب آقای دکتر علی دلاور بهره فراوان بردم. لذا وظیفه خود می‌دانم از زحمات فراوان ایشان تشکر و قدردانی نمایم. همچنین از تمام اساتیدی که تاکنون از آنها درس آموخته و موجب پیشرفت‌هایی برای اینجانب شده‌اند نیز مراتب قدردانی و تشکر خود را اعلام می‌نمایم.

ORCID

 Zahra Jani

 Ali Delavar 0000-0001-5922-3119

 Abolfazl Karami 0000-0002-2985-5710

 Behzad Shoghi 0000-0002-4415-5624

منابع

- احمدی، سیدضیاءالدین. (۱۳۹۷). تأثیر تمایزیافتگی بر تعهد زناشویی، فصلنامه پژوهشنامه مطالعات راهبردی در علوم انسانی و اسلامی، ۲(۱۳)،
- اخوان سلامت، نسا. (۱۳۹۶). پیش‌بینی کیفیت زندگی زوجین براساس ارزیابی میزان سلامت و صمیمیت ادراک‌شده در خانواده اصلی زوجین. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.
- آروین فر، نیره؛ اعتمادی، عذرا. (۱۳۹۵). مقایسه اثربخشی زوج‌درمانی یکپارچه نگر و هیجان مدار بر صمیمیت زناشویی زوجین آسیب دیده از خیانت همسر، پژوهش‌های مشاوره «پاییز ۱۳۹۵ - شماره ۵۹»
- بحیرایی و نادر فتحی. (۱۳۹۵). تهران انتشارات روانشناسی و هنر
- برزگر، اسماعیل؛ سامانی، سیامک. (۱۳۹۵). نقش واسطه‌ای صمیمیت در رابطه بین الگوهای ارتباطی و کیفیت زندگی زناشویی، زن و جامعه «تابستان ۱۳۹۵، سال هفتم - شماره ۲»
- برهانی‌زاده، شبنم و عبدی، رضا (۱۳۹۶). نقش ابعاد مثلث تاریک شخصیت در پیش‌بینی صمیمیت و نگرش به خیانت زوجین متقاضی طلاق. *مجله اندیشه و رفتار*، ۱۱(۴۵): ۹۴-۱۸.
- پاکدل خستمخی، زهرا (۱۳۹۵). *آزمودن مدل سبک‌های دل‌بستگی و رضایت جنسی با میانجیگری تعهد و خودبرابری جنسی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز.
- پهلوان زاده، فرشاد و تقی یار، زهرا. (۱۳۹۸). بررسی اثربخشی رویکرد روایت‌درمانی بر تعهد زناشویی و رضایت جنسی زنان، دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی «تابستان ۱۳۹۸ - شماره ۷۶ علمی-پژوهشی/ISC»
- پیرساقی، فهیمه؛ حاجی حسنی، مهرداد؛ فرح‌بخش، کیومرث و سلیمانی، سمیه (۱۳۹۱). تعیین سهم تعارض زناشویی، خودتمایز سازی، منبع کنترل و استرس شغلی در پیش‌بینی فرسودگی شغلی. *مجله روانشناسی صنعتی سازمانی دانشگاه گرمسار*، ۳(۱۰)، ۲۳-۹.

- تقی یار، زهرا؛ پهلوانزاده، فرشاد؛ رفاهی، ژاله. (۱۳۹۷). مدل معادلات ساختاری تعهد زناشویی و سبک‌های عشق‌ورزی با صمیمیت زناشویی با توجه به نقش میانجی رضایت جنسی، زن و مطالعات خانواده « زمستان ۱۳۹۷ - شماره ۴۲
- توکل، زینب، میرمولایی، طاهره، مؤمنی موحد، زهره، و منصوری، آسیه (۱۳۹۰). بررسی ارتباط عملکرد جنسی با رضایت جنسی در زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی جنوب شهر تهران. *مجله علمی دانشکده پرستاری و مامایی همدان*، ۱۹ (۲)، ۶۰-۵۰.
- حسینی سه ده، سید مجتبی و فتحی آشتیانی، علی (۱۳۸۹). بررسی رابطه‌ی بین رضایت‌مندی زناشویی و مدت‌زمان ازدواج در میان دانش‌پژوهان موسسه‌ی آموزشی و پژوهشی امام خمینی. *روان‌شناسی و دین*، ۳(۴). ۱۴۴-۱۲۷.
- خانجانی وشکی، سحر؛ شفیع آبادی، عبدالله؛ فرزاد، ولی‌الله؛ فاتحی زاده، مریم. (۱۳۹۵). مقایسه‌ی اثربخشی زوج‌درمانی شناختی- رفتاری و زوج‌درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر صمیمیت زناشویی زوجین متعارض شهر اصفهان، دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی « زمستان ۱۳۹۵ - شماره ۶۶
- راستگو، ناهید، گلزاری، محمود، و براتی سده، فریده (۱۳۹۳). اثربخشی افزایش دانش جنسی بر رضایت زناشویی زنان متأهل. *فصلنامه مطالعات روان‌شناسی بالینی*، ۱۷ (۵)، ۴۸-۳۵.
- رجبی، غلامرضا؛ کریمی وردجانی، محمد و تقی پور، منوچهر (۱۳۹۷). ارزیابی مدل رابطه بین خانواده اصلی و رضایت زناشویی با میانجی‌گری‌های تعهد زناشویی و همدلی زناشویی در پرستاران. *ماهنامه دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه*. ۱۶(۶).
- رشیدی، علیرضا؛ شریفی، کسری و نقشینه، طیبه (۱۳۹۵). رابطه بین الگوهای ارتباطی خانواده و تمایز یافتگی خود با کیفیت زندگی زنان متقاضی طلاق در کرمانشاه. *دو فصلنامه آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی*. ۲(۱)، ۷۸-۶۶.
- رضازاده گلی، زهرا و کیانی، قمر (۱۳۹۵). *رابطه تعهد زناشویی و کیفیت زندگی با صمیمیت زناشویی کارکنان متأهل شرکت تجارت الکترونیک پارس‌یان تهران*. کنفرانس بین‌المللی نوآوری و تحقیق در علوم انسانی و مطالعات فرهنگی اجتماعی.
- صنعتی، الهه (۱۳۹۴). *ارائه مدل علی ابعاد صمیمیت زناشویی و رضایت جنسی با نقش واسطه‌ای سبک‌های دل‌بستگی*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید باهنر کرمان.
- عدل، حدیث‌السادات؛ پیرانی، ذیحج؛ شفیع‌آبادی، عبدالله. (۱۳۹۷). اثربخشی روان‌درمانی گروهی مبتنی بر کیفیت زندگی بر تعهد زناشویی در زنان ناباور، فرهنگ تربیتی زنان و خانواده «زمستان ۱۳۹۷ - شماره ۴۵»

- عزیزپور، پرپوش و صفرزاده، سحر (۱۳۹۴). رابطه صمیمیت با همسر با کیفیت زناشویی در کارکنان زن متأهل شرکت ملی نفت اهواز. اولین همایش نقش زن در سلامت جامعه.
- علی آبادی، مژگان؛ خواجهوند خوشلی، افسانه. (۱۳۹۸). بررسی سهم معناداری مؤلفه‌های تعهد زناشویی با عملکرد جنسی در دانشجویان متأهل زن دانشگاه منابع طبیعی گرگان، مجله: پیشرفت های نوین در علوم رفتاری « تیر ۱۳۹۸ - شماره ۳۳ (۱۸ صفحه - از ۵۷ تا ۷۴)
- فرشید منش، فروغ؛ قادری، زهرا و خدادادی، زهرا (۱۳۹۳). بررسی رابطه عملکرد خانواده و صمیمیت زناشویی با کیفیت زندگی در زنان مبتلا به سرطان شهر اصفهان. نخستین همایش ملی علوم تربیتی و روان‌شناسی.
- قاسمی، سیمین؛ اعتمادی، عذرا و احمدی، احمد (۱۳۹۴). رابطه تعاملات منفی بین زوجین و خانواده همسر با صمیمیت زوجین و تعارضات زناشویی در زنان. نشریه آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده، ۱(۱)، ۱۲-۱.
- محمدی، بهاره (۱۳۹۲). پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه، رضایت زناشویی و نگرش‌های مذهبی در زوجین ساکن شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روانشناسی کاربردی دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و فرهنگ.
- محمدی، بهناز؛ حیدرنیا، احمد و عباسی، هادی (۱۳۹۵). پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس صمیمیت زناشویی و بخشودگی. رویش روان‌شناسی، ۵(۳)، ۳۱-۵۱.
- محمدی، سید بیوک (۱۳۹۲). بررسی الگوی رابطه صمیمانه همسران. پژوهش‌نامه زنان پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۴(۱): ۱۶۳-۱۷۸.
- مطیعی، زهرا؛ برجعلی، احمد و تقوایی، داوود (۱۳۹۳). نقش واسطه‌ای قصه عشق در رابطه با طرحواره‌های ناسازگار اولیه و رضایت زناشویی، مجله علوم رفتاری، ۸(۳)، ۲۲۶-۲۱۹.
- معصومی، سمیرا؛ رضاییان، حمید، و حسینیان، سسمین (۱۳۹۶). پیش‌بینی رضایت جنسی بر اساس الگوهای ارتباطی زوجین. دو فصلنامه مطالعات زن و خانواده، ۵(۱)، ۷-۱.
- مؤمنی، خدامراد؛ کاوسی امید، سکینه؛ امانی، رزیتا. (۱۳۹۴). پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس تمایز یافتگی خود، همبستگی و انطباق پذیری خانواده، و صمیمیت زناشویی، آسیب‌شناسی، مشاوره و غنی‌سازی خانواده - شماره ۲
- یوسفی، ناصر؛ بشلیده، کیومرث؛ عیسی نژاد، امید؛ اعتمادی، عذرا؛ شیرینیگی، ناصر. (۱۳۹۰). رابطه سبک‌های عشق‌ورزی و کیفیت زناشویی در میان افراد متأهل، مشاوره کاربردی « بهار و تابستان ۱۳۹۰ - شماره ۱

- Adl, Hadith Sadat, Pirani, Zabih, Shafi Abadi, Abdullah. (1397). *The effectiveness of quality-based group psychotherapy on marital commitment in infertile women*. *Cultural and Educational Quarterly of Women and Family*, 13 (45), 97-115.(in persian). https://cwfs.ihu.ac.ir/article_204432.html
- Ahmadi, Seyed Zia-ud-Din (1397). *The effect of differentiation on marital commitment*, *Quarterly Journal of Strategic Studies in Humanities and Islamic Sciences*, 2 (13), 183-192.(in persian). <https://civilica.com/1/36410/>
- Aliabadi, Mojgan and Khajvand Khoshli, Afsaneh (2009). *Evaluation of the significant contribution of marital commitment components with sexual function in married female students of Gorgan University of Natural Resources*. *New advances in behavioral sciences*. 4 (33): 74-۷۷.(in persian). <http://ijndibs.com/article-۱-۳۲۵-fa.html>
- Allen, E. S., Rhoades, G. K., Stanley, S. M., & Markman, H. J. (2011). *On the home front: Stress for recently deployed Army couples*. *Family process*, 50(2), 235-247.
- Amato, P. R. (2007). *Studying Marriage and Commitment With Survey Data*.
- Amato, P. R., & Rogers, S. J. (1999). *Do attitudes toward divorce affect marital quality?*. *Journal of family issues*, 20(1), 69-86.
- Arianfar N, Etemadi O. *Comparison of the Efficacy of Integrative Couple Therapy and Emotionally Focused Couple Therapy on marital intimacy injured by wife infidelity in Couples*. *QJCR*. 2016;15(59):7-37.(in persian) <http://irancounseling.ir/journal/article-1-32-fa.html>
- Azizpour, Parivash and Safarzadeh, Sahar (1394). *Intimate relationship with a quality marital spouse in married female employees of Ahvaz National Oil Company*. *The first conference on the role of women in community health*.(in persian).
- Bahiraei, Ahmad Reza and Fathi, Nader. (1395). *Effective marriage and marital communication skills*. *Psychology and Art Publications*. Tehran.(in persian)
- Barzegar, Ismail; Samani, Siamak (1395). *"The mediating role of intimacy in the relationship between communication patterns and quality of married life"*. *Journal of Women and Society*, 2 (7): 115-128.(in persian). http://jzvjmiau.ac.ir/article_2026.html
- Borhanizadeh, Shabnam agus Abdi, Reza (1396). *Dleastanas meudan triantan dorcha pearsantachd ann a bhith a' ro-innse dlùth-chàirdeas agus sealladh a dh'ionnsaigh neo-dhùlseachd chàraidean a tha a' sireadh sgaradh-pòsaidh*. *Journal of Thought and Behaviour*, 11 (45): ۱۸-۲۴.(in persian). https://jtbcpriau.ac.ir/article_1150.html
- Brotherhood of Health, Nessa. (1396). *Predicting the quality of life of couples based on assessing the level of health and perceived intimacy in the main family of the couple*. *Master Thesis, Islamic Azad University, Marvdasht Branch*.(in persian)

- Carrere, S., Buehlman, K. T., Gottman, J. M., Coan, J. A., & Ruckstuhl, L. (2000). Predicting marital stability and divorce in newlywed couples. *Journal of family psychology*, 14(1), 42.
- Church, S., Bhatia, U., Velleman, R., Velleman, G., Orford, J., Rane, A., & Nadkarni, A. (2018). Coping strategies and support structures of addiction affected families: A qualitative study from Goa, India. *Families, Systems, & Health*, 36(2), 216.
- Crawford, M., & Unger, R. (2004). *Women and gender: A feminist psychology*. McGraw-Hill.
- Dean, D. G., & Spanier, G. B. (1974). Commitment—an overlooked variable in marital adjustment?. *Sociological Focus*, 7(2), 113-118.
- Farshid Manesh, Forough; Ghaderi, Zahra and Khodadadi, Zahra (1393). *Investigating the Relationship between Family Function and Marital Intimacy with Quality of Life in Women with Cancer in Isfahan. First National Conference on Educational Sciences and Psychology.(in persian)*. <https://www.symposia.ir/ASMJ01>
- Florian, V., & Findler, L. (2001). Mental health and marital adaptation among mothers of children with cerebral palsy. *American journal of orthopsychiatry*, 71(3), 358-367.
- Ghasemi, Simin; Etemadi, Azra and Ahmadi, Ahmad (1394). *The relationship between negative interactions between couples and the spouse's family with couples intimacy and marital conflicts in women. Journal of Pathology, Counseling and Family Enrichment*, 1 (1), 12-1. *(in persian)*. <http://fpcej.ir/article-1-102-fa.html>
- Givertz, M., Segrin, C., & Woszidlo, A. (2016). Direct and indirect effects of commitment on interdependence and satisfaction in married couples. *Journal of Family Psychology*, 30(2), 214.
- Heaton, T. B., & Blake, A. M. (2005). Gender differences in determinants of marital disruption. *Journal of Family Issues*, 20(1), 25-45.
- Holland, K. J., Lee, J. W., Marshak, H. H., & Martin, L. R. (2016). Spiritual intimacy, marital intimacy, and physical/psychological well-being: Spiritual meaning as a mediator. *Psychology of religion and spirituality*, 8(3), 218.
- Hosseini Sehdeh, Seyed Mojtaba agus Fathi Ashtiani, Ali (1389). *A' sgrùdadh a' cheangail eadar sàsachadh pòsaidh agus fad pòsaidh am measg sgoilearan Institiud Foghlaim is Rannsachaidh Imam Khomeini. Saidhgeòlas agus Creideamh*, 3 (4).144-127. <http://ravanshenasi.nashriyat.ir/node/122>
- Industrial, Goddess (1394). *Presenting a causal model of the dimensions of marital intimacy and sexual satisfaction with the mediating role of attachment styles. Master Thesis, Shahid Bahonar University of Kerman.(in persian)*.
- John, N. A., Seme, A., Roro, M. A., & Tsui, A. O. (2017). Understanding the meaning of marital relationship quality among couples in peri-urban Ethiopia. *Culture, health & sexuality*, 19(2), 267-278.

- Johnson, M. P. (1999). Personal, moral, and structural commitment to relationships. In Handbook of interpersonal commitment and relationship stability (pp. 73-87). Springer, Boston, MA.
- Khanjani Veshki, Sahar, Shafiabadi, Abdullah, Farzad, Valiullah, Fatehizadeh, Maryam. (1396). Coimeas air èifeachdas leigheas càraid inntinneil-giùlain agus leigheas càraid stèidhichte air gabhail ris agus dealas a thaobh dlùth-chàirdeas pòsaidh chàraidean connspaideach ann an Isfahan. Eòlas agus Rannsachadh ann an Saidhgeòlas Gnìomhaichte, 17 (4), 31-40(in persian). http://jsr-p.khuisf.ac.ir/article_534036.html
- Kim, O., & Jeon, H. O. (2013). Gender differences in factors influencing sexual satisfaction in Korean older adults. *Archives of gerontology and geriatrics*, 56(2), 321-326.
- Klapilová, K., Brody, S., Krejčová, L., Husárová, B., & Binter, J. (2015). Sexual satisfaction, sexual compatibility, and relationship adjustment in couples: the role of sexual behaviors, orgasm, and men's discernment of women's intercourse orgasm. *The journal of sexual medicine*, 12(3), 667-675.
- Kleine, M. (2011). The impact of accounts and attributions following marital infidelity. A dissertation resented in partial fulfillment of the requereents for the degree doctor of philosophy. University of Missouri-Columbia.
- Kurdek, L. A. (1998). The Nature and Predictors of Trajectory of Change in Marital Quality Over the First 4 Years of Marriage for First-Married Husbands and Wives. *J of Fam Psychol*, 12(4):494-510.
- Li, D., & Zheng, L. (2017). Relationship quality predicts online sexual activities among Chinese heterosexual men and women in committed relationships. *Computers in Human Behavior*, 70(4), 244-250.
- Lindsey, C.R., Ellliot, T.R., Huei, S.A. (2007). Church attendance and marital commitment belifes of undergraduate women. *Journal of applied social psychology*, ۳۷(۳), ۵۰۱-۵۱۴.
- Mark, K. P., & Jozkowski, K. N. (2013). The mediating role of sexual and nonsexual communication between relationship and sexual satisfaction in a sample of college-age heterosexual couples. *Journal of sex & marital therapy*, 39(5), 410-427.
- Martin, L. R. (2016). Spiritual intimacy, marital intimacy, and physical/psychological well-being: Spiritual meaning as a mediator. *Psychology of Religion and Spirituality*, 8(3), 218-227.
- Masoumi, Samira; Rezaian, Hamid., And Hosseinian, Sesmin (1396). Predicting sexual satisfaction based on couples' communication patterns. *Bi-Quarterly Journal of Women and Family Studies*, 5 (1), 7-1.(in persian). https://jwfs.alzahra.ac.ir/article_2752.html
- Mattson, R. E., Cameron, N., Middleton, F. A., Starr, L. R., Davila, J., & Johnson, M. D. (2019). Oxytocin receptor gene (OXTR) links to marital quality via social support behavior and perceived partner responsiveness. *Journal of Family Psychology*, 33(1), 44.

- Mohammadi, Bahareh (2013). *Predicting marital commitment based on early maladaptive schemas, marital satisfaction and religious attitudes in couples living in Tehran. Master Thesis in Applied Psychology, Faculty of Humanities, University of Science and Culture.*(in persian).
- Mohammadi, Behnaz; Heidarnia, Ahmad and Abbasi, Hadi (2015). *Predicting marital commitment based on marital intimacy and forgiveness. The Rise of Psychology, 5 (3), 31-51.*(in persian). <https://frooyesh.ir/article-1-151-fa.html>
- Mohammadi, Seyed Buick (1392). *Investigating the pattern of intimate relationship between spouses. Women's Research Journal of the Institute of Humanities and Cultural Studies, 4 (1): 163-178.*(in persian). https://womenstudy.ihcs.ac.ir/article_1068.html
- Momeni Khodamrad, Kavousi Omid Sakineh, Amani Rozita (2015). *Predicting marital commitment based on self-differentiation, family solidarity and adaptability, and marital intimacy. Pathology, counseling and family enrichment.1 (2): 58-46.*(in persian). http://fpcej.ir/browse.php?a_code=A-10-48-2&slc_lang=fa&sid=1
- Obedient, Zahra; Borjali, Ahmad and Taghvaei, Davood (1393). *The mediating role of love stories in relation to early maladaptive schemas and marital satisfaction, Journal of Behavioral Sciences, 8 (3), 226-۲۱۹.*(in persian). <https://lib.wrc.ir/scholar/view/1/19993>
- Olsen, M. R., Schredl, M., & Carlsson, I. (2013). Sharing dreams: Frequency, motivations, and relationship intimacy. *Dreaming, 23(4), 245-255.*
- Pakdel Khosmkhi, Zahra (2015). *A' dèanamh deuchainn air a' mhodail de cheangal gnèitheasach agus stoidhlichean riarachaidh air a mheadhanachadh le dealas gnèitheasach agus fèin-labhairt. Maighstir Tràchdas, Oilthigh Shahid Chamran ann an Ahvaz.*(in persian).
- Parise, M., Gatti, F., & Iafrate, R. (2017). Religiosity, Marital Quality and Couple Generativity in Italian Couples Belonging to a Catholic Spiritual Association: A Quali-Quantitative Study. *Journal of Religion and Health, 56(5), 1856-1869.*
- Peleg, O., & Rahal, A. (2012). Physiological symptoms and differentiation of self: A cross-cultural examination. *International Journal of Intercultural Relations, 36(5), 719-727.*
- Peleg, O; Miller, Pl; Yitzhak, M. (2015). "Is Separation Anxiety in Adolescents and Parents Related to Parental Differentiation of Self?" *Journal of Guidance and Counselling, ۴۳(۴): ۴۱۳-۴۲۸.*
- Peleg-Sagy, T., & Shahar, G. (2013). The prospective associations between depression and sexual satisfaction among female medical students. *The journal of sexual medicine, 10(7), 1737-1743.*
- Pines, A. M., Neal, M. B., Hammer, L. B., & Icekson, T. (2011). Job burnout and couple burnout in dual-earner couples in the sandwiched generation. *Social Psychology Quarterly, 74(4), 361-386.*

- Pirsaqi, Fahmiyeh; Haji Hassani, Mehrdad; Farahbakhsh, Kiomars agus Soleimani, Somayeh (1391). *Co-dhùnadh na tha còmhstri pòsaidh, fèin-eadar-dhealachadh, stòr smachd agus cuideam obrach ann a bhith a' ro-innse losgadh. Journal of Organisational Industrial Psychology, Oilthigh Garmsar, 3 (10), 23-9.(in persian). http://psy.journals.iau-garmsar.ac.ir/article_538101.html*
- Rabbani Azad, Yousefi Nasser, Azizi Arman (1397). *Explain the theoretical model for self-differentiation, coping strategies and marital commitment of couples. Growth Psychology. 7 (11): 406-389.(in persian).*
- Rajabi, Gholamreza, Karimi Vardanjani, Mohammad agus Taghipour, Manouchehr. (2016). *Luachadh air a' mhodail den dàimh eadar am prìomh theaghlach agus sàsachadh pòsaidh le eadar-mheadhanachadh dealas pòsaidh agus co-fhaireachdainn pòsaidh ann am banaltraman. Journal of Nursing and Midwifery. 16 (6): 444-۴۳۲.(in persian). <http://unmf.umsu.ac.ir/article-۱-۳۴۸۵-fa.html>*
- Rashidi, Alireza; Sharifi, Kasra agus Naghshineh, Tayyeba (2015). *Dàimh eadar pàtrain conaltraidh teaghlaich agus fèin-eadar-dhealachadh le càileachd beatha boireannaich a tha a' sireadh sgaradh-pòsaidh ann an Kermanshah. Iris Dà-ràitheil air Pathology, Comhairleachadh agus Saibhreas. 2 (1), 78-66. (in persian). <http://fpcej.ir/article-۱-۱۱۹-fa.html>*
- Rastgoo, Nahid., Golzari, Mahmoud., Agus Barati Sedeh, Farideh (1393). *Èifeachdas àrdachadh eòlas gnèitheasach air sàsachadh pòsaidh boireannaich phòsta. Journal of Clinical Psychology Studies, 17 (5), ۴۸-۳۰(in persian). . https://jcps.atu.ac.ir/article_1037.html*
- Rezazadeh Goli, Zahra and Kiani, Qamar (2015). *Relationship between marital commitment and quality of life with marital intimacy of married employees of Parsian Electronic Commerce Company in Tehran. International Conference on Innovation and Research in Humanities and Socio-Cultural Studies.(in persian). <https://lib.wrc.ir/scholar/view/1/35390>*
- Riggs, D. S. (2014). *Traumatized relationships: Symptoms of posttraumatic stress disorder, fear of intimacy, and marital adjustment in dual trauma couples. Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy, 6(3), 201-206.*
- Selm III, L. J. (2002). *A family systems approach to treatment of addictive disorders: Confluence of two existing constructs. La Salle University.*
- Skowron A., Elizabeth. Dendy Anna. K. (2004). *differentiation of self and attachment in adulthood: relational correlates of effortful control. Presented at the annual convention Chicago. Of the American Psychological Association.*
- Skowron, E. A. & Dendy. A. K. (2004). *“Differentiation of self and attachment in adulthood: Relational correlated of effortful control” . Journal of Personality and Social Psychology, 26(3): 337-357.*

- Skowron, E. A., & Friedlander, M. L. (1998). The Differentiation of Self Inventory: Development and initial validation. *Journal of counseling psychology*, 45(3), 235.
- Skowron, E. A., Wester, S. R., & Azen, R. (2004). Differentiation of self mediates college stress and adjustment. *Journal of Counseling & Development*, 82(1), 69-78.
- Sosin, L. S. (2015). Marital Satisfaction and Aging. *Sage encyclopedia of aging submission*. 15(3), 1-6.
- Spanier, G.B. (1976). Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality of marriage and similar dyads. *Journal of Marriage and the Family*, 38(2), 15–28.
- Sternberg, R. J. (1994). Thinking styles: Theory and assessment at the interface between intelligence and personality. In R. J. Sternberg combridge university press.
- Sternberg, R. J. (1987). *The triangle of love: Intimacy, passion, commitment*. New York: Basic Books.
- Taghi Yar, Zahra, Pahlavanzadeh, Farshad, Refahi, Jaleh. (1397). Modail de cho-aontaran structarail de dhealas pòsaidh agus stoidhlichean dèanamh gaoil le dlùth-chàirdeas pòsaidh a thaobh àite eadar-mheadhanachaidh sàsachadh gnèitheasach. *Eòlas Boireannaich is Teaghlach*, 11 (42), 91-104.(in persian). http://jwsf.iaut.ac.ir/article_667508.html
- Taghi Yar, Zahra, Pahlavanzadeh, Farshad. (1398). Measadh air èifeachd dòigh-obrach aithris-leigheas air dealas pòsaidh agus sàsachadh gnèitheasach boireannaich. *Eòlas agus Rannsachadh ann an Saidhgeòlas Gnìomhaichte*, 20 (2), 110-120.(in persian) doi: 10.30486 / jsrp.2019.665281
- Tang, C. Y., & Curran, M. A. (2013). Marital commitment and perceptions of fairness in household Chores. *Journal of Family Issues*, 34(12).
- Tang, W. H., Zhuang, X. J, Ma. L.L , Hong, K., Zhao, L. M., Liu, D.F , Mao J. M., Zhang, H. L., Jiang, H. (2015). Effect of sildenafil on erectile dysfunction and improvement in the quality of sexual life in China: a multicenter study. *International Journal of Clinical and Experimental Medicine*, 8 (7): 11539–11543.
- Tavakol, Zeinab., Mirmolaei, Tahereh., Momeni Movahed, Zohreh., agus Mansouri, Asieh (1390). An dàimh eadar gnìomh gnèitheasach agus sàsachadh gnèitheasach ann am boireannaich a' toirt iomradh air ionadan slàinte ann an ceann a deas Tehran. *Scientific Journal of Sgoil Altraim is Mnathan-glùine Hamadan*, 19 (2), 60-50.(in persian). <http://nmj.umsha.ac.ir/article-1-1100-fa.html>
- Tilghman-Osborne, C., Cole, D. A., Felton, J. W., & Ciesla, J. A. (2008). Relation of guilt, shame, behavioral and characterological self-blame to depressive symptoms in adolescents over time. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 27(8), 809-842.
- Titelman, P. (2014). *Emotional cutoff: Bowen family systems theory perspectives*. Routledge.

- Vallejo-Medina, P., Sierra, J. C. (2013). Effect of drug use and influence of abstinence on sexual functioning in a Spanish male drug-dependent sample: A multisite study. *The Journal of Sexual Medicine*, 10 (2): 333-341.
- Wigel, D. J., Brown, C., & ORiordan, K. (2011). Everyday expressions of commitment and relational uncertainty as predictors of relationship quality and stability over time. *Communication reports*. 2(13); 200-210.
- Willoughby, B. J., & Belt, D. (2016). Marital orientation and relationship well-being among cohabiting couples. *Journal of Family Psychology*, ۳۰(۲), ۱۸۱-۱۹.
- Willoughby, B. J., Carroll, J. S., & Busby, D. M. (2012). The different effects of “living together” Determining and comparing types of cohabiting couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 29(3), 397-419.
- Yousefi, Nasser, Bashlideh, Kiomars, Issinejad, Omid, Etemadi, Azra, Shir Beigi, Nasser. (1390). *The relationship between lovemaking styles and marital quality among married people. Practical Advice*, 1 (No. 1), 21-36. doi: 10.22055/jac.2011.10263